

DIRVA

THE FIELD

Nr. 51
Gruodžio-Dec. 23, 1954
Cleveland, Ohio

Visiems bendradarbiams, talkininkams ir mieliems skaitytojams geriausių Šv. Kalėdų švenčių.

DIRVA

Kai nėra raudonosios armijos durtuvų...

(Mūsų Europos bendradarbio)

Gruodžio pradžioje Berlyno vakarų sektoriuje vyko rinkimai į atstovų rūmus, kaip čia vadinama miesto gyventojų atstovybė. Rinkimams buvo teikiama daug svarbos, ir tatau dėl dviejų priežasčių.

Pirma, Berlynas yra svarbus priešakinis postas šaltajame kare. Jis yra tarytum laisvojo pasaulio sala raudonojoje jūroje. Iš visų pusių apsuptas sovietų valdomų žemių, Berlynas kaip miestas, be to, yra perkirstas į dvi dalis, kurių vieną valdo raudonieji, o kita, susidedanti iš amerikiečių, anglų ir prancūzų zonų, priklauso vakarų pasauliui. Buvusioji Vokietijos sostinė pavirto demokratijai savo rūšies simboliu, kuriam gal bus lemta suvaidinti nemažą vaidmenį "kryžiaus kare" prieš bolševizmą. Kaip bebūtų, Berlynas turi didelę reikšmę ne tik kaip punktas, iš kurio galima stebėti gyvenimą anapus geležinės uždangos. Jis tarnauja ir kaip tam tikras magnetas, kuris traukia į save visos rytinės Vokietijos gyventojų žvilgsnius. Tą vakarų Berlyno rolę pasireiškė 1953 m. birželio 17 d., kai rytinės dalies darbininkai sukilo prieš savo engėjus. Be raudonosios armijos tankų pagalbos marionetinė bolševikinė valdžia rytų Vokietijoje būtų buvusi bematant sukilėlių nušiuota.

Iš kitos pusės, po aštuonerių metų pertraukos šį kartą rinkimuose vėl dalyvavo komunistai. Po karo pirmieji rinkimai įvyko 1946 m. Tuomet Berlynas dar nebuvo suskiltas į dvi dalis. Bet patys rinkimai buvo diriguojami sovietų okupacinės valdžios, tuo tarpu kai vakarų sąjungininkų atstovai buv. sostinėje laikėsi pasyviai. Sovietai jau tada buvo sukūrę savo įrankį, būtent, Vokietijos socialistinę vienybės partiją (Sozialistische Einheitspartei Deutschlands, sutrumpintai vadinama SED), kurią buvo patraukti visų žymesniųjų vokiečių partijų atstolūnai, bet kurioje vadovaujama vaidmenį vaidino Maskvoje "išmokslinti" vokiečių komunistai.

Sovietai tikėjosi, kad šio karo tvartinio pagalba jiems pavyks laimėti daugumą Berlyno miesto savivaldybėje. Tačiau jie skaudžiai apsiriko. Užteko to fakto, kad mieste buvo ne tik raudonoji armija, bet ir laisvojo pasaulio kariuomenių daliniai, ir jau gyventojams buvo įdiegtas pasitikėjimas, kad jie nėra palikti raudonųjų sauvalei. Be to, šį kartą bolševikai negalėjo taip akiplėšiskai klastoti balsavimų duomenų, kaip kitur jų valdomuose kraštuose, kur tikrovėje jokios kontrolės nėra.

Rinkimų duomenys tuomet buvo tokie: socialdemokratų surinko 48,7% balsų, krikščionys demokratai 20%, laisvieji demokratai 10% ir komunistų vadoma SED 20%. Nežiūrint spaudimo iš Maskvos pusės ir nepaisant to, kad sovietų sektoriuje balsavimo duomenų kontrolė buvo silpna, komunistuojančiai "vienybė partijai" pavyko priskaityti ne daugiau kaip 20%. Iš lauktojo Berlyno užkariavimo nieko neišėjo.

Nuo to laiko įtempimas tarp vakarų ir rytų vis didėjo, tuo

tu tarpu kai vakarų sąjungininkų atstovai buv. sostinėje laikėsi pasyviai. Sovietai jau tada buvo sukūrę savo įrankį, būtent, Vokietijos socialistinę vienybės partiją (Sozialistische Einheitspartei Deutschlands, sutrumpintai vadinama SED), kurią buvo patraukti visų žymesniųjų vokiečių partijų atstolūnai, bet kurioje vadovaujama vaidmenį vaidino Maskvoje "išmokslinti" vokiečių komunistai.

Sovietai tikėjosi, kad šio karo tvartinio pagalba jiems pavyks laimėti daugumą Berlyno miesto savivaldybėje. Tačiau jie skaudžiai apsiriko. Užteko to fakto, kad mieste buvo ne tik raudonoji armija, bet ir laisvojo pasaulio kariuomenių daliniai, ir jau gyventojams buvo įdiegtas pasitikėjimas, kad jie nėra palikti raudonųjų sauvalei. Be to, šį kartą bolševikai negalėjo taip akiplėšiskai klastoti balsavimų duomenų, kaip kitur jų valdomuose kraštuose, kur tikrovėje jokios kontrolės nėra.

Rinkimų duomenys tuomet buvo tokie: socialdemokratų surinko 48,7% balsų, krikščionys demokratai 20%, laisvieji demokratai 10% ir komunistų vadoma SED 20%. Nežiūrint spaudimo iš Maskvos pusės ir nepaisant to, kad sovietų sektoriuje balsavimo duomenų kontrolė buvo silpna, komunistuojančiai "vienybė partijai" pavyko priskaityti ne daugiau kaip 20%. Iš lauktojo Berlyno užkariavimo nieko neišėjo.

Nuo to laiko įtempimas tarp vakarų ir rytų vis didėjo, tuo

tu tarpu kai vakarų sąjungininkų atstovai buv. sostinėje laikėsi pasyviai. Sovietai jau tada buvo sukūrę savo įrankį, būtent, Vokietijos socialistinę vienybės partiją (Sozialistische Einheitspartei Deutschlands, sutrumpintai vadinama SED), kurią buvo patraukti visų žymesniųjų vokiečių partijų atstolūnai, bet kurioje vadovaujama vaidmenį vaidino Maskvoje "išmokslinti" vokiečių komunistai.

VISAM PASAULY

• Gynybos sekretoriaus pranešimu siekiama JAV ginklo jėgas sumažinti 400,000 kariais. Iš viso būtų 3,218,000 karių ir 5 milijonai rezervė.

• JAV, Didž. Britanija ir Prancūzija susitarė išsaugoti Pietinį Vietnamą nuo komunistinės agresijos. Tai esanti plati ekonominės ir karinės pagalbos sutartis.

• J. T. generalinis sekretorius išvyko trumpam vizitui į Švediją. Grižęs tuoj keliaus į Peipingą vesti pastarimus dėl nuostatyti 11 JAV karių išlaisvinimo. Manoma, kad kinai JAV karius paleis, bet išsiderės JAV sulaukytų studentų išleidimą į Kiniją.

• Suomijos vyriausybė, negavusi parlamente nepaprastų ūkiniu įgaliojimų, atsisistatidino.

• Vokietijoje pradėta akcija, iš kalėjimo būtų paleisti dar tebekalinami 7 nacionalsocialistų vadai, nuteisti Nuernbergo teisme.

• Arabų lygos vaktybės (jai priklauso 7 valstybės) nutarė sudaryti savitarpinės pagalbos sutartį. Tuo labai susirūpinęs Izraelis.

• Maskva visokiomis priemonėmis spaudžia Prancūziją, kad ši atsisakytų nuo Paryžiaus sutarties tvirtinimo. Žadanti net nutraukti 1944 metais pasirašytą savitarpinio apsigynimo sutartį.

• Tito vieši Indijoje. Dėl to jo kelionės į Indiją nemažai juokaujama, nes, girdi, Tito niekas nekviestas, tat pats pasiūlęs nuvykti į Indiją.

• Vakarų Vokietijos vyriausybė, siekdama uždaryti komunistų partiją, jai iškelė bylą Augščiausiajame Teisme. Byla eina Karlsruhe mieste.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAI

Gruodžio mėn. 28-31 dienomis Melbourne įvyksta visa eilė lietuviškų organizacijų suvažiavimų ir kultūrinių rengimų:

Gruodžio 28 d. — Australijos Lietuvių Kultūros Fondo atstovų 5-tasis suvažiavimas. To suvažiavimo proga įvyksta dailės paroda, literatūros ir muzikos vakaras ir kamerinės muzikos vakaras. Parodoje dalyvauja Melbourne gyvenę lietuviai dailininkai. Literatūros kurinius skaitys rašytojai Pulgis Andriūšis, Kazokas, Gricius, Mikštas ir Žukauskas. Kamerinės muzikos programą atliks svečiai iš Adelaidės — smuik. Mātiukas, solist. p. Rūkštelienė, p. Rūtenis ir Mrs. Oldham.

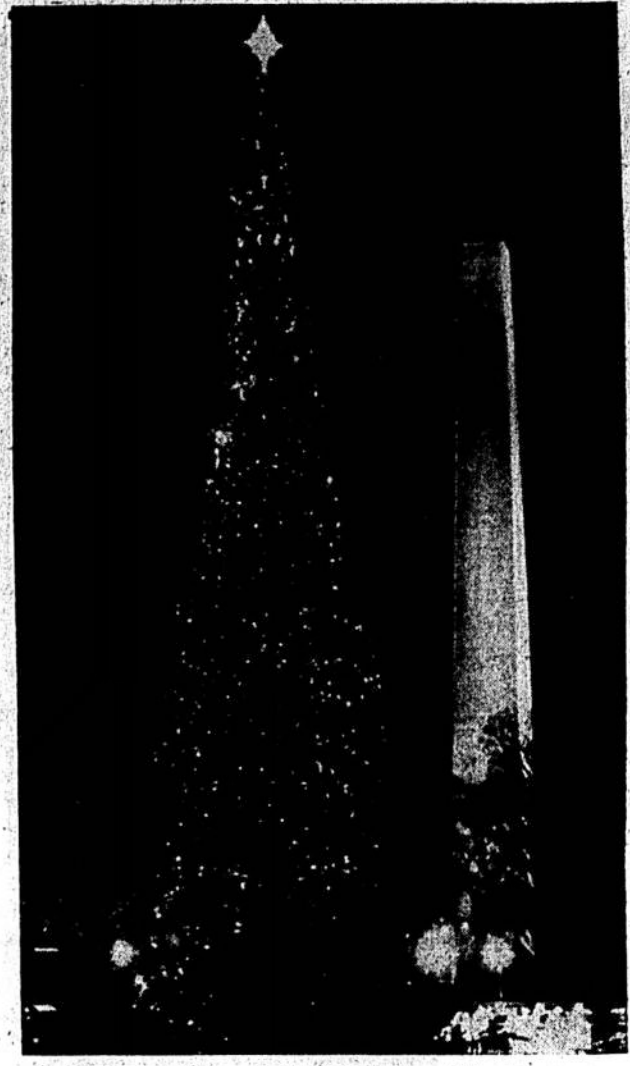
Gruodžio 29-31 dienomis įvyksta Australijos ir L. Bendruomenės Krašto Tarybos suvažiavimas.

Gruodžio 31 d. Mažosios Lietuvos Bičiulių ir "šviesos" suvažiavimai.

Prancūzija remontuoja konstituciją

Prancūzų parlamentas šiomis dienomis dar kartą pradėjęs vengti imtis iniciatyvos Prancūzijos gyvenimo negerovę pašalinti. Prie tokių nepageidaujamų reiškių priklauso dažnos vyriausybės krizės. Nuo karo pabaigos, taigi per nepilnus 10 metų, Prancūzija turėjo 20 vyriausybių! Savaimė suprantama, kad tokiomis aplinkybėmis negalėjo būti kalbos apie kokį vadovavimą. Vyriausybės dažniausiai leidosi įvykių stumiamos ir atlikinėjo bėgamosios reikalus, daug nesukdamos galvos dėl paliekamos ir pagrindinės svarbos problemų. Jeigu dar atsiminsime, kad vyriausybės krizės neretai trukdavo istisą savaitę, tai gausime dar liudnesnį vaizdą apie Prancūzijos politinės vadovybės nebūvimą.

Netenka abejoti, kad pačių parlamentarų tarpe nestinga žmonių, kurie mato tokios negerovės pragaistingus padarinius. Tatau įrodo jau tas faktas, kad dar 1950 m. buvo iškeltas esamos konstitucijos reformos klausimas. Truko 4 metai, kol pagaliau parlamentas tais klausimais pasisakė, bet sprendimas nieko nepatenkina. Kai po karo iš vokiečių okupacijos išlaisvintoje Prancūzijoje vadovaujamas vaidmuo atite-

Kalėdų eglutė prie Baltųjų Rūmų Washingtone.

SVEIKI SULAUKĘ SVENTŲ KALĖDŲ!

Tūkstančiais metų lauktasai žmonijos Gebėtojas gimė Palestinos žemėje, Betlėjaus tvartelyje.

Evangelija sako, kad prieš 1954 metus, kada tyli nakties ramybė dengė žemę, ant Betlėjaus tvartelio pasigirdo nežemiškų būtybių garsas: "Štai aš skelbiu jums didelį džiaugsmą, kurs bus visai tautai, kad šiandien jums gimė Dovo dovi mieste Išganytojas, kurs yra Kristus Viešpats. Ir tas bus jums ženklas: rasite kūdikį suvystytą vystyklais ir paguldytą prakarte. Ūmai atsirto prie angelo daugybė dangiškos kariuomenės, kurie garbino Dievą ir sakė: Garbė Dievui augštybėje ir žemėje ramybė geros valios žmonėms..." Luko 2, 10:15.

Kalėdų šventė yra Išganytojo gimtadienis.

Kalėdų Kūdikio gimtadienį mes apčiuopiamai pajuntam, kada sekdami gražų tėvų paprotį, susirenkam prie Kūčių stalo. Neraugintos duonos plotkelė ir šienas ant stalo, kalba apie kūnu tapusę šventę.

Kūčių stalas tarsi mums primena šeimos altorių. Prie šio altoriaus mes pajuntam tą vidutinį ryšį, kuris mus riša su šeima ir Tautą.

Ir šiemet, prie šio šeimos altoriaus, daugelis iš mūsų skaudžiaiame susimąstyme nuskrisime dar prie taip naujų, svetimos žemės supiltų, kapų.

Prie Kūčių stalo mes norime savo dvasioje ir širdyje jungtis į vieną šeimą ir su tais, kuriuos mirties angelas nunešė prie Kalėdų Kūdikio sosto, kaip auką sunkaus likimo ir tremtinio dalies.

Tūkstančiai lietuvių ir šiemet prie Kūčių stalo pajusim, kad rišys su tauta dar vis tebėra nutrukęs. Tik mišnyje nuskrisim į tą baltą mišką, žiemos nuometu pasipušusi, kur mūsų broliai ir sesės budi kovoje dėl laisvės.

Kas jų vargo ir kančios didį išmatuos? Kas išmatuos skausmą motinos, kuri netekusi visų savo vaikų, liko gimtųjų tėviškės sodybu saugotoja?

Kas išreikš skausmą nuo žagrės atplėšto artojaus ir ištremto į tolimą šiaurę?...

Neraugintos duonos plotkele, kada po platųjį pasaulį keliaus per išblaškytų lietuvių rankas, neaplenk ir mano brolių ir seserų prie Nemuno bei Sibiro taigoje!

Būk jiem Stiprybė ir Paguoda!

Tu atstovauji Kalėdų Kūdikį, kuris mums kalbėjo: "Palaiminti, kurie verkia... Palaiminti, kurie alksta ir trokšta teisybės".

Mums skaudžios nekaltų mūsų brolių ir seserų ašaros, bet jos yra brangesnės už naugę ir palaimą amžinybėje.

Pirmuoju Kalėdų Kūdikio

gimtadienį prasidėjo nauja era žmonijos istorijoje. Betlėjaus šviesa, be puošnių religinių pastatų ir kongresų, o tik evangelijos mėlės dvasia, sužavėjo pasaulį.

Meilė santykių su kitais tirpdė ledus ir atidarė kelius ir keelius krikščionybė. Ne iš kryžiaus ant kambario sienos ir ne iš bažnytinės garbės insignijų, bet iš meilės su kitais, pasaulis atgimė krikščionybėje.

Imperatorius Julijonas Apostata, kuris kreipė daug dėmesio atgaivinti pagonybę, taip kalbėjo savo dvasininkams: "Gėda mums, kad galime tiekti tarpe nėra jau elgetaujančių. Jie net mūsų vargšus globoja".

Kalėdų Kūdikis visur pabrėžė, kad krikščionybės esmė yra meilė. "Iš to pažins jus, kad esate mano mokiniai, jei turėsit meilės vieni kitiems".

Kaip įspūdingai šią tiesą Šv. Paulius išreiškė: "Jei aš kalbėčiau žmonių ir angelų kalbomis, bet neturėčiau meilės, aš būčiau kaip žvangas varis ir skambančios kanklės. Jei turėčiau pranašystės dovaną, žinočiau visokias paslaptis ir visokį mokslą; jei turėčiau visą tikėjimą, taip kad galėčiau perkelti kalnus, neturėčiau gi meilės, aš esu niekas. Jei išdalinčiau visą savo lobį ir jei atiduočiau savo kūną sudeginti, bet neturėčiau meilės, man nieko nepadeda".

Saulė, kuri nešviečia, ir ugnis, kuri nešildo, ir krikščioniškas tikėjimas, kuris netampa artimo meile, yra taip pat nenormalumas.

Mes esame šviesos iš Betlėjaus paveldėtojai. Mumyse turi rūšintis evangelijos meilės ugnelė, kad būtumėm gyvenimo jūroje švyturiais.

Vienas keleivis aplankė pajūrio švyturį ir būdintį sargą paklausė: "Ar šis švyturys negali užgesti"? Niekuomet, tvirtino sargas... "Jei tai įvyktų, daug nelaimių atsiktų ir daug laivų žūtų".

Mes esame krikščionys tiek, kiek šviečiame meile gyvenimo jūroje. Krikščionis be meilės yra užgesęs švyturys, ar jis vilkėtų pasauliečio ar dvasiško rūbą. Jis pasisavino Kalėdų Kūdikio vardą, bet atmetė to vardo prasmę.

Kalėdų Kūdikis atėjo į pasaulį ne todėl, kad gimtų gyvulių tvartelyje, bet kad gimtų žmogaus širdyje. Siandieną pasaulis laukia Kalėdų Kūdikio atėjimo ne į puošnias bažnyčias, bet į žmonių gyvenimą.

Kas trokšta tiesos, kas trokšta T E V Ū žemei laisvės, kas ilgisi taikos — tie visi trokšta ir ilgėsį tavęs, Kalėdų Kūdikį!

PAŽVELK į mūsų ilgėsį ir ateik, Kalėdų Kūdikį, pas mus.

Sveikus Sulaukusius Šventų Kalėdų

žvaigždę iš Betlėjaus mus džiaugsmas ir viltis, būdlietuvių laimės ir sėkmės šaltinis. Kun. 7.

VILTIES NAMAI

Vilties namų paplėtimui aukas atsuntė:

Jurgaitis St., Cleveland	\$2.00
Tumas J., Chicago	2.00
Rauba J., Grand Rapids	2.00
Garolis Algis, Portland	2.00
Musteikis K., Chicago	1.00
Grabliauskas S., So. Boston	5.00
Citavičius Jonas, Cleveland	2.00
Verbyla Ignas, Cleveland	1.00
Karpovitz, Providence	2.00
Vansauskas M., Lyons	1.00
Stravinskas Jurgis, Cleveland	5.00

Visiems aukotojams nuoširdiai dėkojame. Tikime, kad Vilties namų paplėtimą nuoširdžiai parems ir kiti Dirvos skaitytojai.

ko generolui de Gaulle, kurio istorinių nuopelnų kaip prancūzų rezistencijos vado niekas negali nuneigti, buvo svarstyta įvairūs projektai, kuriems siekta sukludyti per dažną vyriausybių kaitaliojimą. Generolas buvo tvirtos ir patvarios vyriausybės šalininkas. Po ilgų debatų buvo nutarta pakeisti vad. trečiosios respublikos, valdomos pagal 1875 metų konstituciją, nuostatus. Bet pakeitimai buvo sukirpti pagal paties generolo figūrą. Būtent, norėta suteikti daugiau autoriteto ministerio pirmininko institucijai. Tuo tikslu įvestas savotiškas "investitūros" nuostatas. Pagal jį, respublikos prezidento parinktas kandidatas ministerio pirmininko vietai turi gauti parlamento "investitūrą" ir už ją turi pasisakyti absoliutinė atstovų dauguma (314 balsų). Tikta po to kandidatas gali imtis vyriausybės sudarymo, o ja sudaręs vėl turi gauti parlamento pritarimą. Ši komplikota vyriausybės sudarymo procedūra turėjo, kaip jau nurodyta, pakelti ministerio pirmininko svorį ir, be to, apsunkti vyriausybių nuvertimą, neaštovus turėjo baidyti perspektyva, kad naujasis vyriausybės galva turi laimėti absoliutinę parlamento daugumą.

Čia praktikoje pasirodė kitaip. Naujieji paragrafai ne tik neapsaugo nuo dažnų krizių, bet — priešingai — niekada vyriausybės taip dažnai nesikaivaliojo, kaip dabar. Negana to. Kadangi kandidatas turėjo gauti absoliutinę balsų daugumą, tai krizių laikotarpis užtrukdavo. Buvo nemaža atsitikimų, kad "investitūros" negaudavo keli kandidatai iš eilės, kai kuriais (Perkelta į 2 psl.)

NEPRALEISKITE GEROS PROGOS

Daugelis mūsų tautiečių, gyvenančių už JAV sienų, nori būti nuolatiniai Dirvos skaitytojai, bet nevisi tai gali padaryti. Vieni, gyvendami tremtinių sąlygose Vokietijoje ir Austrijoje, kiti kraštuose, kur JAV negali siųsti pinigų, patys Dirvos negali užsisakyti.

Patį Dirva negali visiems ateiti į talką, nors dalį prašymų visad patenkina ir laikraštį nemokamai siuntinėja. Kad Dirva juos galėtų lengvesnėmis sąlygomis ir gausiau lankyti — gruodžio ir sausio mėnesiais daroms lengvatos.

Visi, kas tuo laiku užsakys savo artimiesiems ir pažįstamiems Dirvą į kitus kraštus, už metinę prenumeratą moka tik \$4.00.

Jei Jūs norite kam į Vokietiją ar Austriją užsakyti Dirvą, bet neturite adreso, mes jums galime lengvai ateiti į talką. Mes turime vargę gyvenančių adresus, kuriems Jūsų vardu laikraštį mielai siuntinėsim.

Pasinaudokite šiomis lengvatomis. Ateikite į talką vargę gyvenantiems ir drauge padėkite mums, kad Dirva būtų plačiau siai skaitoma.

Užsakymus siųskite: Dirva, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.

DIRVA THE FIELD

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Entered as Second-Class matter October 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Įeina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balyš Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atak. Nr. kalna 10 centų.

- Min. B. K. Balutis Dirvos redakcijai ir leidėjams, Kalėdų ir Naujų Metų proga, atsiuntė geriausių sveikinimus.
- Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių Sąjungos Centro Valdyba sveikina visame pasaulyje išsisklaidžiusius karius ir jų šeimas.
- ALTS-gos Chicagos skyrius gruodžio mėn. 29 d. rengia min. B. K. Balučio 75 m. sukakties akademiją-vakariene.
- Juozas Marčėnas (Detroit, Mich.) Kalėdų švenčių proga sveikina draugus ir pažįstamus.
- Lietuvos ministeris prie Šv. Sosto S. Girdvainis atsilankė Vatikane pareikšti užuojautai dėl Popiežiaus ligos ir dalyvavo mišiose, kurios buvo atliktos šventojo Tėvo intencijai S. Maria Maggiore bazilikoje, akredituotų prie Vatikano diplomatų iniciatyva.
- Mažeika Povilas ir šeima, iš Providence, R. I., sveikina draugus ir pažįstamus su šventėm ir naujais metais ir vietoj kalėdinių sveikinimų siunčia \$10, Mažosios Lietuvos Tarybai.
- Žmogaus Teisių Deklaracijos šešerių metų sukakties minėjimas-priešpiečiai įvyko gruodžio mėn. 10 d. Plaza viešbutyje, N. Y. Jungtinės Tautos šią deklaraciją paskelbė 1948 metų gruodžio 10 dieną.

Sterling F. Boos vadovaujamoji UNISOMI organizacija, kurios tikslas yra sukurti Jungtinių Tautų simfoninį orkestrą ir muzikos institutą, kurių dalyviais būtų priimami visų tautų, kad ir ne Jungtinių Tautų narių, menininkai. Minėjimas buvo pakviesti ir jame dalyvavo Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke Jonas Budrys ir vicekonsulas Vytautas Stašinskas. "Lietuvių Dienų" gruodžio numeris jau pasiekė skaitytojus ir platintojus. Šiame numeryje telpa virš 60 nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Šiame numeryje rašo: St. Barzdukas, Dr. J. Bielskis, J. Timinis, St. Santvaras, prel. J. Balkūnas ir kit. Ateinančių metų sausio numeris išeina jau padidintas. Jonas ir Josepina Tulauskai, iš Cleveland, Ohio, Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina visus Daytono lietuvius.

Patark ir kalmyk...
kad prumeruotų
D I R V A

PRANCUZIJA REMONTUOJA

(Atkelta iš 1-mo pusl.)
gi atvejais po "investitūros" sudarytoji vyriausybė negavo parlamento daugumos pritarimo, todėl vėl turėdavo pasitraukti. Pragaištingas lošimas pagal naujasias vyriausybės lipdymo taisykles turėdavo prasidėti iš naujo. Netenka nė specialiai pabrėžti, kad visa tai gerokai nusmukdė vyriausybės ir paties parlamento autoritetą, o krašte vis labiau plito netikrumas ir nepastovumas, nes ko gi galima norėti, jeigu vidutiniškai valdžia keičiasi kas pusę metų!

Kaip sakytą, 1950 metais atsirado parlamentarių grupė, kuri pasiūlė konstituciją pakeisti. Projekto autoriai rekrutavosi daugiau iš dešiniojo sparno. Jie siūlė visą eilę priemonių, kuriomis siekta pašalinti negeroves, susietas su dažnu vyriausybės keitimu. Truko su viršum keturi metai, kol pagaliau konstitucijos keitimo klausimas pateko iki atstovų rūmų pilnates. Bet per nebaigiamus debatus komisijose buvo taip iš pagrindų pakeisti pirmininiai pasiūlymai, jog susidarė paradoksalinė būklė: už pakeitimus balsavo tų partijų atstovai, kurie prieš ketverius metus buvo prieš reformą, o dabar prieš juos pasisakė patys pasiūlymų šalininkai. Tenka abejoti, ar pakeitimai pasieks to tikslą, kurio norėta.

Svarbiausias pakeitimas yra tas, kad kai naujieji nuostatai įsigalios, nebereikės absoliutinės daugumos naujai vyriausybei patvirtinti. Išėjo taip, kad parlamentas dabar galės lengviau vyriausybę nuversti, nes nebereikės rūpintis absoliutine dauguma naujamam ministerių kabinetui sudaryti. Kai kurie parlamentarai, tiesa, išvedė, kad padidėjęs respublikos prezidento vaidmuo, nes jis turės laisvesnes rankas kandidatui į mi-

nisterius pirmininkus pasirinkti. Ar tokia prielaida pasitvirtins, parodys praktika. Bet šiaip naujieji nuostatai neįvedė nieko tokio, kas galėtų apskunkinti vyriausybės nuvertimą. Visi tai kryptimi pateiktieji pasiūlymai buvo atmetti. Lygiu būdu buvo priimtas paragrafas, kuris turėjo respublikos prezidentui suteikti teisę paleisti parlamentą. Tad vargu ar galima laukti, kad ateityje vyriausybės krizės bus retesnės, nekaip ligi šiol.

Konstitucijos pakeitimai palietė iš viso 11 paragrafų. Kai kurios reformos, iš šalies žiūrint, atrodo savotiškos. Pavy. nustatyta, kad parlamento atstovai naudojami neliečiamybe tik tai sesijų metu. Kitu laiku atstovai gali būti suimtinėjami. Bet iki tol, kol parlamentas nepasisakė už suimtojo atstovo paleidimą ar priešingai, jis gali dalyvauti balsavimuose... iš kalėjimo. Jam leidžiama įgalioti už save balsuoti kitą parlamentarį. Kitas nuostatas sako, kad jeigu parlamentas nepasisakė dėl suimtojo atstovo per 30 dienų, jis turi būti paleistas. Kai kas spėja, kad šis nuostatas, nukreiptas prieš komunistus, duos progą vartoti obstrukciją ir tuo per 30 dienų sukludyti parlamento sprendimą, nes tuomet suimtas atstovas automatiškai turi būti paleistas.

Kitą reformą irgi daugiausia palies komunistus. Būtent, pakeistas straipsnis, pagal kurį parlamento prezidiumas turi būti sudaromas pagal atskirų frakcijų didumą. Ligšiol komunistai turėjo prezidiume savo vicepirmininką ir du sekretorius. Prezidiumo veiksmė pasireiškia vpač laikotarpyje tarp sesijų, kada jis gali nutarti šaukti nevairsta sesiją. Atrodo, kad ateityje bus bandoma komunistus iš parlamento prezidiumo pašalinti.

Pagal tai, kas pasakojame, kad "ketvirtosios" (dabartinės) res-

ISIGYKITE DRASTISKAI NUPIGINTAS KNYGAS

PASAULIO LIETUVIŲ ŽI-NYNAS, 365 pusl. knyga su daugybe reikalingų informacijų, lietuvių kolonijų aprašymais visam pasaulyje, įstaigų, organizacijų, visuomenės veikėjų ir kultūrininkų adresais... \$5.00
THE ECONOMIC RECONSTRUCTION OF LITHUANIA AFTER 1918, Columbia University Press New Yorke 1942 metais gražiai išleista knyga apie Lietuvos ekonominį progresą iki pat bolševikų okupacijos su daugybe statistikos duomenų iš visų ekonominių gyvenimo sričių. Kietais viršeliais. Tinka kaip dovana tiek lietuviui, tiek Lietuvai besidominčiam kitataučiu. Kitos tokios knygos apie Lietuvą su tiek daug vienoje vietoje surinktų statistikos duomenų nėra nei lietuvių nei anglų kalboje... \$2.00
Švenčių proga šias abi knygas kartu galima įsigyti už \$3.75. Užsakymus su čekiais ar pašto perlaidomis siųsti jų autoriui: Mr. A. Simutis, 41 W. 82 Street, New York 24, N. Y. (52)

BEFORE YOU BORROW TO BUY A HOME GET OUR LOW RATES AND HELPFUL TERMS

"ILGA DISTANCIA" dirbanti jūsų šaukimų perdavimui

Kai jūsų pirkiniai supirkti, ir jūs jaučiatės palengvėję... Darbas prie Ilgos Distancijos tik ką prasidėjo... Mūsų aparatai yra paruošti; mūsų tarnautojai visi savo vietose... Ir visos moterys pasiruošę švenčių skubai... Signalai pradeda veikti; kiekviena švieselė reikią paaukimą... Ir kaip stengiamės, bet nepajėgiam visų aptarnauti... Bet mes viską padarysim, kad tik juos perduotumėm... Daug padeda jeigu pranešat šaukiamus numerius.

Linksmų švenčių VISIEMS ir prašau SAUKTI pagal NUMERI.

CHICAGO

MIN. B. K. BALUČIO SUKAKTIES MINĖJIMAS

Tautinės Sąjungos Chicagos skyrius min. B. K. Balučio 75 m. amžiaus sukakties proga rengia akademiją-vakariene. Akademija vakariene įvyks 1954 m. gruodžio 29 d. 7 val. vak. Del Prado viešbutyje, 5307 Hyde Park Boulevard, Park View kambariye. (Asmeniui 5 doleriai).

Prašome iš anksto rezervuoti vietas, ne vėliau gruodžio 27 d. sumokant atitinkamą sumą, 3241 W. 66 Place, Chicago 29.

III. arba telefonu REpublic 7-7868.
Dr. S. Biekis, ALT Sąjungos Chicagos skyr. vardu

MIAMI, Flo.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ ruošia Moterų ir Vyrų klubas. Norintieji dalyvauti raginami iš anksto užsakyti biuletenus. Bus skanūs užkandžiai, gros geras orkestras.

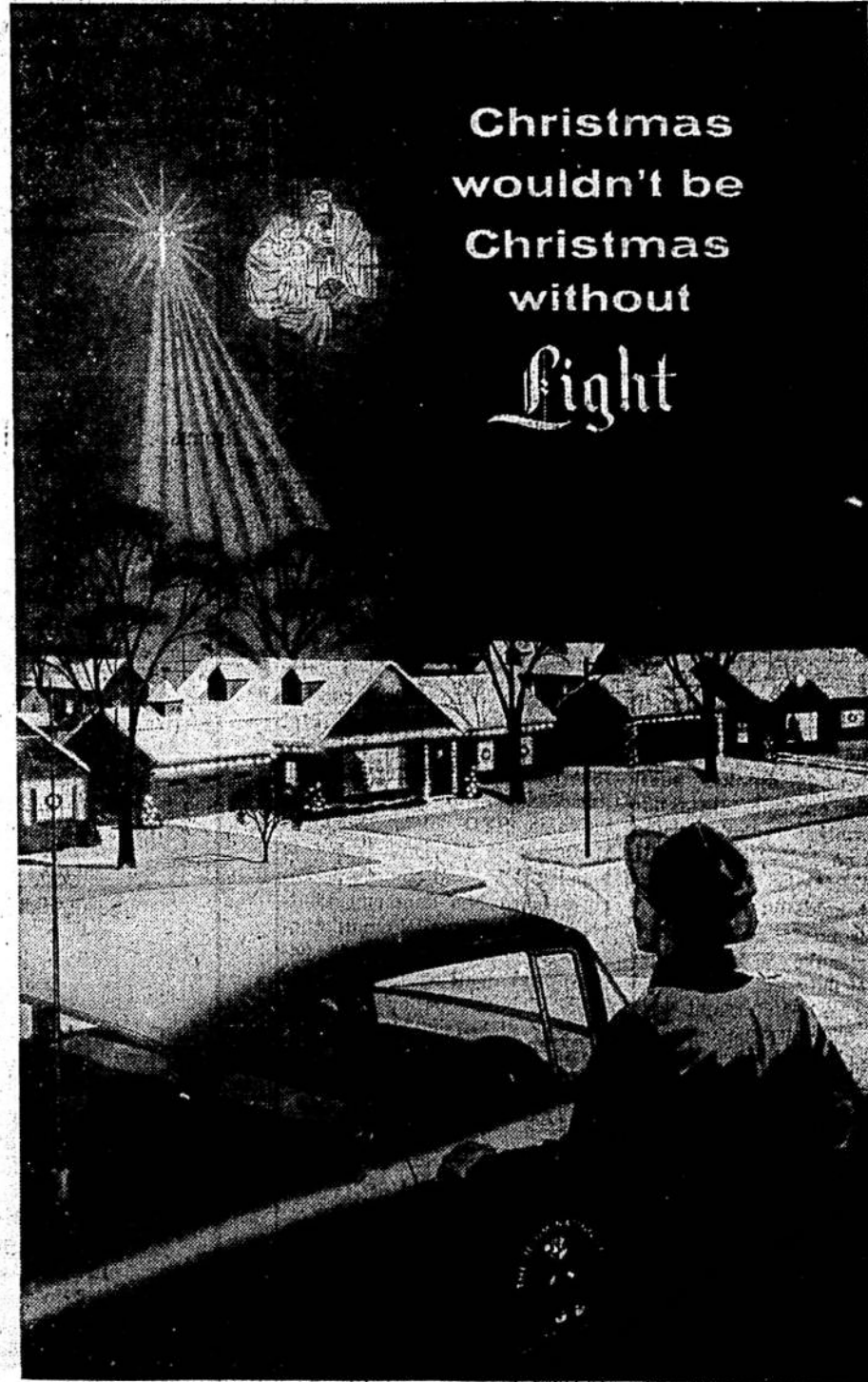
KLUBO JUBILEJINIS BALIUS įvyks sausio mėn. 23 d. Iš anksto ruošiamasi gerai programai.

Linkiu Linksmų Kalėdų ir Naujų Metų visiems savo klientams.

V. J. PUGHER, M.D. Advokatas EN 1-2704 5527 Parkins Ct.

DIRVA UŽSISAKYTI galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesių pabaigos!

Iš Vokietijos gauta puikių
MECHANIZUOTŲ ŽAISLŲ
Gausus servizų, kristalo ir keramikos pasirinkimas
Neatidėliokite, apsirūpinkite Kalėdoms dabar!
VARNAS CO., Inc.
6558 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. WE 8-5422

Christmas wouldn't be Christmas without Light

Nuo tada, kai pirmoji Kalėdų žvaigždė pranešė Teisybės šviesos gimimą, daug Kalėdų džiugamo kyla iš ryškių spalvotų šviesų, grąžinančių mūsų Eglutę ir namus. The Illuminating Company vyrų ir moterų, sekdami šios pramonės augėčiausią aptarnavimo tradiciją, saugos svarbią elektros srovę, kuri duoda tas šviesas, darančias Kalėdas tikrai visiems linksmas.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PProspect 8-1717. Rezidencijos REpublic 7-7868
Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak. Počiad. ir sekmd. ofisas uždarytas. Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet. Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave., Chicago Ill.
šaukite — YA. 7-7381
Pirma: vakarais 6 iki 9, šeštad. 10 ryto iki 4, trečiad. ir sekmd. tik susitarus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Nervest Medical Center
2336 West Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3-30, 6-8-30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., 10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais 12-4 p. p. šeštadieniais.

Dr. I. Kuras-Ramunis
Spec.: KODIKIŲ ir VAIKIŲ LIGOS
VAL.: darbo dienomis 3-5 ir 6-8 v. v. išskyrus trečiadieniais 6-8 v. v. šeštad. 10-12 v. r. — 1-3 v. p. p. 7156 S. Western Ave. MEDICAL CENTER
TEL.: Kabineto REpublic 7-1168 Buto: WALbrook 6-8765

Dr. Jaras Ramunis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VAL.: antrad. ir ketvird. 7-8-30 v. v. šeštad. 8-5 v. p. p. ir pagal susitarimą
Dr. Juozas Bartkus
Tel. oficio ARmitage 6-0161 Tel. buto GRaceland 2-9203

Prieš
mąj' di
profesor
žymiaus
gų kalb
rai išpl
vandeni
Mikaloju
nis ir K
nas men
ty, iškil
kurių ji
čiajame
genialun
jų šlieti
Ado
kas.
Kazy
m. lapk
setų vi
būtų sul
Tačiau,
re pačia
me. Juo
vo gelu
Mokę
dinėj n
nazija b
ką dirb
ti į lie
jo baigi
dedant i
metu ji
suomeni
kitais i
m. išsp
atvažiav
niekad.
nės Sar
kt., jau
kalbos i
dos ate
Petrapil
vologij
šiu tād
šaudou
natovo
liktas p
ruoštas
pendžia
žuotis i
ro vėl
maistr
paskirt
čiais m
te buvo
rinus r
cijos m
ka ir c
lietuviu
I Lie
1920 m.
dirbo š
atsidari
tui buv
ordina:
nimo s
buvo n
moksli
dauz. i
fa. Išv
čiu, tei
mu.
Dar i
das, ka
prieš K
kininų s
vise
čiul
Ran
dyb
sid
L.
gre
Kal
dži

30 metų be prof. Būgos

Prieš 30 metų, gruodžio pirmą dieną, Karaliaučiuje mirė profesorius Kazys Būga, vienas žymiausių mūsų kalbininkų. Jei galbūt apie pirmuosius tikrai išplaukusius į "pasaulinius vandenis", tai jis kaip tik būtų Mikalojus Konstantinas Čiurlionis ir Kazimieras Būga. Jie, vienas meno, kitas lingvistikos srityje, išliko ir tas augštumas, nuo kurių jie buvo pastebėti ir plačiajame pasaulyje. Ne tiek savo genialumu, kiek darbštumu prie jų šlietųsi Simanas Daukantas - Adomas Jakštas-Dambrauskas.

Kazys Būga buvo gimęs 1879 m. lapkričio 6 d. Pažiegeje, Dusetų valsčiuje. Tai gi šmet Būga būtų sulaukęs 75 metų amžiaus. Tačiau, kaip ir Čiurlionis, jis mirė pačiame savo amžiaus gražume. Juodu per anksti sudėgė savo gelumų ugnį.

Mokėsi Dusetų ir Zarasų pradinėje mokykloje, Būga progimnaziją baigė Petrapilyje. Kurį laiką dirbo mokytoju darbe. Gilintis į lietuvių kalbą Būga pradėjo baigiantis pereitami ir prasiidedant šiam šimtmečiui. Tuo metu jis buvo įsitraukęs į visuomeninį lietuvių veikimą, su kitais ruošė vaidinimus, 1902 m. išspausdino komedijas Dėdė atvažiuo ir Geriau vėliau negu niekad. To meto spaudoje, Tėvynės Sarge, žinyčioje, Varpe ir kt., jau rašė įvairiais lietuvių kalbos klausimais. Įsigijęs brandos atestatą, 1905 m. įstojo į Petrapilio universiteto istorijos-filologijos fakultetą. Čia klausė su tada žinomu profesoriu, kaip Saudouin de Courtenay, Fortunatovo ir kitų. Vėliau buvo paliktas prie to paties universiteto ruoštiis profesūrai. Gavęs atipendiją, buvo išvykęs specializuotis į Karaliaučiu, bet dėl karo vėl grįžo į Petrapilį. Gavęs maeistro laisnat, 1916 m. buvo paskirtas privatdocentu. Sekantais metais Permės universitete buvo pakeltas į ekstraordinarinis profesorius. Rusu revoliucijos metu buvo išvykęs į Tomską ir dirbo visuomeninį darbą lietuvių tremtinių tarne.

I Lietuvą prof. K. Būga grįžo 1920 m. rugpjūčio mėn. Pradžioje dirbo Svetimo Ministerijoje, o atsidarius Lietuvos universitetui buvo pakviestas ten dirbti ordinariu profesoriumi. Gyvenimo salygos Kaune tada jam buvo nelabai geros, o darbo vna mokslinio areta universitetinio, dauo, ir tatali nakirto io sveikata. Išvežtas gydyti į Karaliaučiu, ten mirė smegenų uždegimu.

Dar ir dabar stovi akvse vaizdas, kaip tada, gruodžio mėnesi prieš Kalėdas, vienas Būgos mokinys, studentas Petras Būtėnas,

A. S. mums gimnazijos moksleiviams su ašaromis akyse skaitė pasakaitą apie neseniai mirusį didįjį kalbininką, kurio, atrodė, niekas jau taip veik nebeįpavarduos.

Lingvistinis Būgos darbas platus ir šakotas, dar tikinaiu, jis gilus. Čia svarbu taip pat žinoti, kad Būga buvo kito mūsų didelio kalbininko, Kazimiero Jauniaus, mokinys. Buvęs Jauniaus sekretoriumi, Būga buvo pasiryžęs užrašyti visą jo lingvistinį mokslą, nes pats Jaunius nebuvo pasinešęs paskelbti savo mokslo. Būga taip pat buvo spaudai paruošęs Jauniaus lietuvių kalbos gramatiką, kuri jo taipgi buvo išversta į rusų kalbą. Iš Jauniaus užrašų yra atsiardę ir Būgos Aistiškai studijai, nuo kurių jis vėliau betgi atsisakė.

Būga buvo ryžėsis milžiniškam lietuvių kalbos žodyno darbui. Dar 1912 m. rusų mokslo akademija jam buvo pavedusi redaguoti Juškos žodyno antrąjį tomą. Svetur būdamas Būga buvo surinkęs milžiniškus kiekius medžiagos lietuvių kalbos žodynui. Į Kauną jos buvo parvežta bene 40 pūdų. Lietuvoj Svetimo Ministerija Būgai buvo pavedusi organizuoti lietuvių kalbos žodyno leidimą. Tai būtų buvęs plačiausias ir pilniausias lietuvių kalbos žodynas. Jo teišėjo du sąsiuviniai. Gyvenimas, Baranausko žodžiais tariant, "nulauzė giesmę". Žodyno neturim ir lig šiol, o panašiu būdu bandytas sudaryti Balčikonio žodynas vėžio žingsniu teslenka pirmyn. Svetimi krašto viešpachiai ir čia kiša be to savo "mokslo".

Kiti svarbūs Būgos kalbiniai darbai yra slavų skoliniai lietuvių kalboj ir lietuvių kalbos akcentologija. Šiais darbais, dau, gausia vokiečių kalba, Būga emė garsėti ir platesniam pasauly. Dar kiti Būgos darbai apima lietuvių asmenvardžių bei žodžių kilmės, etimologijos, tyrinėjimus. Tuos dalykus yra dėstęs Aisčių praeity vietų vardų sviesoje, Kalboje ir senovėje ir kt.

Nors esmėj Būga yra mokslininkas teoretikas, tačiau jam rūpėjo ir praktiniai kalbos dalykai. Juk jam teko gyventi ir dirbti tuo metu, kai vystėsi mūsų bendrinė rašomoji kalba. Būgos rašyba yra kiek skirtinga nuo Rygiškių Jono-Jablonskio rašybos, kuri buvo priimta kaip oficialioji, kadangi jai buvo skirta pirmiausia įsigalėti per mokyklą. Teoretinis Būgos kalbos mokslo pobūdis tos laimės

neturėjo. Būgos rašyba, nors kaip tur pirmenybių prieš jablonskinę, liko "mokslo rašyba". Šių dienų lietuvių kalbos rašybos reforma remiasi pirmiausia Būgos rašybos jau seniai iškeltais principais. Svarbiausi jų būtų joto rašymas žodžio šaknyje po lūpinių garsų b ir p, t. y. bjaurus, pjauti, spjauti ir pan., kaip Lietuvių Kalbos Vadove siūloma. Nėra abejonės,

kad racijos turi ir Būgos rašymaš kila, šla, buvo šalfa jablonskinio rašymo kyla (plg. kilnus), šla (plg. šalna), būva (plg. antrinė lyt'būna) ir t.t.

Būga nebuvo toks didelis "puristas", kalbos valytojas, kaip Vireliūnas ar Dabušis, kurie norėjo kiekvieną svetimą žodį "suletuvinti". Jis paliko kaip pačiam gyvenimui išsijoti: taip mūsų kalboj išliko pečius, ponas, bažnyčia, nepriklausomybė ir kiti įsigalėję ar netaisyklingai susidarę žodžiai. Visuotinis priimtumas buvo jų laidas.

Kai nėra durtuvų...

(Atkelta iš 1 psl.)

pačiu ejo sunkyn ir Berlyno būklė. Kai visoje Vokietijoje, taigi ir vakarų Berlyne, buvo įvesta naujo markė, Maskva, pasinaudodama šituo pretekstu, 1948 m. vasarą paskelbė buvosostinės blokadą. Sovietai laukė, kad jiems pasiseks vakarų santarvininkus išguiti iš Berlyno, o ir gyventojai, nebegaudami iš vakarų maisto, kuro ir žaliavų pramonei, patys prašysis "įsijungti" į jau tada pradėtą bolševikinti rytų Vokietiją. Tačiau bolševikai apsisukačiavo.

Vakarų santarvininkai, ypač amerikoni, suorganizavo pagarsėjusį "oro tiltą" į Berlyną. Nors berlyniečiai gavo išskentėti nemaža vargo, bet vis dėlto santarvininkams pavyko lėktuvais aprūpinti gyventojus maistu ir pristatyti reikalingų žaliavų pramonei.

Barbariškas bolševikų elgesys tuomet sukėlė visame pasaulyje milžinišką pasipiktinimą. Galima teigti, kad Berlyno blokados pasėkoje vakarų pasaulyje įvyko istorinis persilaužymas bolševizmo atžvilgiu. Tokiu būdu Berlynui tenka svarbų vaidmuo laisvojo pasaulio kovoje prieš Maskvos tironus.

Blokados pasėkoje Berlynas suskilo. Rytų dalį ir oficiališkai paėmė į savo rankas bolševikai, nors dar išlaikoma fikcija, kad valdančioji partija tebevadina "socialistine vienybės partija" (SED). Tuo tarpu vakarų sektoriuje 1948 m. buvo paskelbti nauji savivaldybės organų rinkimai. Ryšium su blokada

viešpatavo toks įsuiptimas prieš Maskvą, kad SED nebedrįso rinkimuose dalyvauti. Per balsavimus socialdemokratai gavo absoliutinę daugumą (64,5%), po sinedodama šituo pretekstu, 1948 m. vasarą paskelbė buvosostinės blokadą. Sovietai laukė, kad jiems pasiseks vakarų santarvininkus išguiti iš Berlyno, o ir gyventojai, nebegaudami iš vakarų maisto, kuro ir žaliavų pramonei, patys prašysis "įsijungti" į jau tada pradėtą bolševikinti rytų Vokietiją. Tačiau bolševikai apsisukačiavo.

Tiktai šių metų gruodžio 5 d. rinkimuose komunistinė SED partija vėl nutarė išbandyti laimę. Ji išstatė savo kandidatų sąrašą. Vakarų Berlyno senatas, kaip vadinas tenykštė valdžia, leido komunistų partijai rinkimuose dalyvauti. Maskvos sėbrų santarvininkai visuomet reikalauja laisvų rinkimų į bendrąjį vokiečių parlamentą. Berlyno rinkimai parodė, kad komunistai per laisvą tautos atsklausimą Vokietijoje nesurinktu nė 3% balsų.

O kiek bolševikų partija gautų balsų Lietuvoje ir kituose pavergtuose kraštuose, jeigu ten būtų laisvi rinkimai?

Waterbury surengta dail. A. Galdiko darbų paroda. Iš kairės į dešinę: Mykolas Gureckas, Antanas Kateiva, rengimo komisijos pirmininkė p. Gureckienė, p. Galdikienė, Ad. Galdikas, p. Colney ir Dr. M. Colney.

laisvųjų demokratų sąskaiton padidino atstovų skaičių krikščionys demokratai (jie, beje, susideda ne vien iš katalikų, bet ir iš protestantų).

Kaip matome, Berlynas atmušė puolimą iš komunistų pusės. Nėgana to, Maskvos įrankių skandalingas pralaimėjimas turi taip pat didelės principinės reikšmės. Kai vyksta diskusijos dėl abiejų Vokietijos dalių sujungimo į vieną valstybę, vakarų santarvininkai visuomet reikalauja laisvų rinkimų į bendrąjį vokiečių parlamentą. Berlyno rinkimai parodė, kad komunistai per laisvą tautos atsklausimą Vokietijoje nesurinktu nė 3% balsų.

O kiek bolševikų partija gautų balsų Lietuvoje ir kituose pavergtuose kraštuose, jeigu ten būtų laisvi rinkimai?

SEASON'S GREETINGS

BY
MAYOR ANTHONY J. CELEBREZZE

AND
Ralph S. Locher, Law Director
George Vine, Acting Finance Director
Emil J. Crown, Utilities Director
William J. Rogers, Port Control Director
Louis L. Drasler, Service Director
Bell Greve, Welfare Director
John N. McCormick, Safety Director
John J. Locuoco, Properties Director

Coke... dovana pasirinkta prieš troškuli

Sis linksmasis pasaulio keliautojas galėtų jums pasakyti, kad ledo šaltumo Coca-Cola yra puikiausia dovana prieš troškuli — Mombasoj, Romoj, Rio... ir kur jus gyvenat.

Prisidekit Sventems

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY
© 1954, THE COCA-COLA COMPANY

TOY SALE - SAVE UP TO 50%

SHOP NOW FOR XMAS—NATIONALLY
ADVERTISED TOYS

REG.	NOW
\$10 Boxing Gloves	\$5.00
\$1 Chinese Checkers	59c
\$2 Chinese Checkers	1.29
\$1 Bike Horns	79c
\$1.69 Tap & Turn	99c
\$1.98 Ball, Bat and Glove	1.49
\$1.69 Ball and Glove	99c
\$1.79 Tap A Ball	99c
All 49c Toys	31c

1/2 OFF ON ALL HOBBY SUPPLIES AND OIL PORTRAIT SETS

E & J SALES CO. EXTRA SPECIAL—NOT A TOY
PLASTIC COMPLETE SERVICE \$3.69
7017 LEXINGTON UT 1-9907 FOR 6, REG. \$6.95
OPEN DAILY 10-6 P. M. DASH SET SEVIRCE FOR 4 \$2.29
SUNDAY 10-4

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons
SIEGEL'S
GIFT AND JEWELRY SHOPPE
GIFTS YOU'LL ALWAYS REMEMBER
Formerly 972 East 123rd St.
3965 Mayfield Rd. EV 2-4745

Greetings and Best Wishes to Our Friends & Patrons
Ratner's Pharmacy
PRESCRIPTION SPECIALISTS

Sventų Kalėdų ir Naujųjų Metų proga, sveikiname visas lietuves ir visus lietuvius, malonius rėmėjus ir bičiulius —

Ramovės pirmininką gen. P. Plechavičių ir valdybą, Ramovės skyrius ir visus ramovenus.

Kun. Birutės Draugijos pirmininkę S. Oželiene ir valdybą bei visas birutietes.

Tautinę Sąjungą ir visus tautininkus.

Lietuvių Bendruomenę ir visus jos narius.

Visas lietuvių organizacijas ir pavienius asmenis, prisidėjusius ir aukomis parėmusius L. L. Kovų Invalidus ir L. L. Kovų Invalidų Draugijos narius.

Mūsų širdingiausiai sveikinimai ir linkėjimai, kad visi greičiau sulauktume laisvos ir nepriklausomos Lietuvos.

L. L. Kovų Invalidų Draugijos Valdyba

Didžiai gerbiame savo sponsorius

Juozą J. BACHUNĄ ir Ponią BACHUNIENĘ

Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga, sveikinu nuoširdžiausiu dėkingumu ir linkėjimais — ilgiausiu metų!

Balys Girėys

Poilsis Karmelituose

PULGIS ANDRIUSIS

(ISTRAUKA IŠ HUMORISTINIO ROMANO "TIPELIS")

— Ką čia dabar man barstai? Tiesa, ne poniškai, bet vis dėlto esi apsirėngęs, nusimesk švarkelį, marškinius, o dėl maudymosi kelnaičių nebijok, čia vyrų pliažas, niekas neatsitiks, nenužiūrės pikta akis iš krūmo, — kvietė Pranciulis.

— Jūs nesuprantate mano pažiūrų į pliažą, aš laikau save nuogu, kai esu basas, matote, nėra nei kojinių nei batų... — painioja reikalą poetas.

— Tai nors atsiraiteš kelnes pabraudysi, kol aš apsuksiu ratą, kojoms nepakenks vanduo, — suntriguotas šnekino Pranciulis.

— Man čigonė išbūrė, kad turiu saugotis vandens iš tolo...

— Tai ko gi čia atėjai tuomet, jei nesimaudai ir nesirengi?

— barėsi Pranciulis.

Kvaraciejus graudžiai šypsojosi, tai buvo ženklas, kad jis rengiasi kažko prašyti Pranciulį ir, štai, surinkęs jėgas tarė:

— Ar negalėtumėt man paskolinti savo batų, neilgam, kol čia maudysitės?

— Ar pasiutai, aš maniau, kad pusė lito? — pašoko Pranciulis. — Ar bent užsirūkyti?

— Matote, čia buvo tokia istorija, na, duokite užsirūkyti — papasakosiu! Vakar, štai, prie ano krūmo susirinkome mes trys kolegos, aš turėjau pusbonkį su raudona galvute, kolega Namajuška atsinešė silkę, o kolega Čeičys — plikytos duonos žiauberę, sakome, gamtoje praleisime vasaros popietę. Vieno pusbonkio spiritum vini mūsų gerklėms nepakako, todėl nutarėme parduoti žuvų Rinkoje kolegos Namajuškos batus, nes tai buvo geriausi iš visų mūsų trijų porų.

— Pala, pala, — susidomėjęs pertraukė Pranciulis, — parдавė batus Namajuškos, o šandien basas vaikščioji tu?

Išklausykite mane nuosekliai. Kolega Namajuška, eidamas parduoti savo batų, pasiėmė manusius, kad nereikėtų grįžti basam. Gerai pardavęs, atnešė tris pusbonkius, jų tarpe — vieną su raudona galvute, dar — dvi bonkutės, gražiai pafilozofavom, aptarėm Lietuvos padėtį, pasivejojom aplink krūmus, o, sutemus, kolega Namajuška pasakė, girdi, tu, kolega Kvaracieju, paskolink man savo batus pareiti namo, nes, kaip poetas tu myli gamtą ir čia galėsi pernaktuoti, lakštingalų užsuptas, o aš tau rytoj anksti, vadinasi, šiandien atnešiu batus. Ir, matote, saulė jau seniai iškrypo iš pietų, o aš vis dar basas.

— Tai ką, nori, kad ir aš čia nakvočiau, laukdamas, kol atneši man batus? Imk puslį, jei nori, o su lakštingalom aš čia negulėsiu! O dabar šokim į vandenį!

Jūs nesupratote mano pagrindinės minties, aš gi tik nueisiu į studentų savišalpos valgyklą, iš kolegos Namajuškos atsiimsiu savo batus ir tuojau čia vėl atsukėsiu kol jūs maugysitės. O dėl pusės lito, tai ką gi aš su juo darysiu, negi eisiu basas į miestą nusipirkti dešros, įvertinkite mano padėtį... Vi-ai Kaune galima vaikščioti, tik ne basam!

Šiuos sunkiai išsprendžiamus svarstymus staiga pertraukė šiurpus kauksmas iš Nemuno:

— Gelbėkic, gelbėkic!

Pranciulis ir Kvaraciejus, prisiskleidę karklus, pribėgo prie vandens, kur už trejeto sieksnių nuo kranto visai rimtai bandė paskęsti žmogus.

Pranciulis, perplaukęs gilią maždaug dviejų sieksnių duobę, atsistojo ant sekumos, kur vanduo nesiekė kelių, ėmė stebėti skęstančio žmogaus nereikalingus veiksmus. Jisai, matyti, bridamas iš kranto bus įkritęs duobėn, mirties išgąstyje taip išsimušęs į seklumą, ir iki šiol vis dar netikėjo, kad pavojus jau seniai praėjęs, kad jis guli visai negilioje vietoje, tereikia atsistoti ir eiti. Vienoje rankoje jis spaudė Kipro Petrausko muilą, o antroje — ragaužę, nenorėdamas skirtis su šiomis brangenybėmis net mirties valandoje, besipuškendamas kumščiais, kad išsilaukėtų vandens paviršiuje.

Krante stovėdamas sausomis kojomis Kvaraciejus, matyti, neseniai dar buvęs skautu, šaukė, lyg skaitydamas ir pirmosios pagalbos vadovėlio:

— Užlausk ranką, padaryk dirbtinį kvėpavimą, pasinerk po pilvu!

Pranciulis, supykęs ant skenduolio dėl nereikalingo aliarmo, norėjo jį tris kartus pamurkdyti, bet pamatęs jo žuvinės akis, kurios jau bendravo su anuo pasauliu, ištraukė iš jo rankų muilą ir ragaužę, po to permanevravo per duobę ir paguldė ant smėlio. Kvaraciejus šoko ant krūtinės daryti dirbtinio kvėpavimo, bet Pranciulis jį sudraudė:

— Botago jam, o ne kvėpavimo! Nemoka net skęsti, kaip reikia!

Pajutęs po savim kieta pagrindą, žmogus tuojau atgavo sąmonę ir paklausė rusiškai:

— Kur aš?

— Matai, kiek nemalonumų, — ėmė graudenti Pranciulis, — miesto valdybą jau ir taip kolioja spauda, kad nesirūpina skenduoliais, kiek būtų triukšmo, vasarą reporteriai neturi ką veikti, būtų prirašė...

Kol žmonės nuogi guli paplūdimyje, atrodo, jie visi lygūs, tik vieno pūzras didesnis, vieno krūtinė plaukuota, kito blauzdose susipynę gyslių mazgai. Bet tik apsilvilkus drabužius, tuojau paaiškės, ar tu esi bedarbis inteligentas, ar darbininkas, ar augs-tas ponas, ar niekas.

KALEDOMS DOVANA SAU IR DRAUGAMS.
VADOVAS Į SVEIKATĄ

Antra laida, iliustruota su daugeliu atvaizdų.
Geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga

BŪKITE SVEIKI

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisijuntimu. Tuojau užsisakykite.

Užsakymus siųskite knygos autoriui:

DR. S. BIEŽIS

3241 W. 66th Place, Chicago 29, Ill.
Telefonas: REpublic 7-7868 (3)

Geriausi linkėjimai mūsų draugams ir
rėmėjams
Linksmų Švenčių

ROBERT E. STUMPF
KITCHEN MAID MĖSA

Mes turime geriausios europietiškos dešros. Visiškai šviežia mėsa.

Aplankykite mūsų krautuves.

Klausykitės mūsų vokiškos programos 12 v.
kiekvieną sekmadienį W.J.W. Radio, 850 ant
jūsų skaitlinės.

MŪSŲ KRAUTUVĖS YRA:

S. S. Kresge Co.

55th ir Broadway. 105th ir Euclid.

East 4th ir Euclid. 15313 1/2 Detroit.

Kamms Corner 17310 Lorain Ave.

West Side Market,

5441 Ridge Road (prieš Parma Bakery)

WO 1-8061. Atidara vakarais ir sekmadienį.

SNOW PLOWING!

SAVE THIS -- SAVE THIS
LET US PLOW YOUR DRIVE
AND SAVE HOURS OF WORK.

(Insured)

GEORGE'S SERVICE STATION

Dealer in Sinclair Products

130th & BUCKEYE

WA 1-9624

Nesėkmingasis skenduolis stojosi iš užu krūmo tikru ponu, plikę dengė juoda skrybėlė, per liemenę tvaskėjo auksinė grandinė, dryžuotos kelnes, taškuotas kaklaraišis. Pranciulis ėmė galėtis savo nepagarbių, nors ir teisingų žodžių.

O ponas, pasižiūrėjęs į laikrodį, tarė Pranciuliui:

— A dabar, marš su manim į Derby koldūnų ir vyno. Nu, a čia kas do džindžininkas? — tik dabar atkreipė dėmesį į Kvaraciejų.

— Čia poetas, rašo eiles, bet vakar jis draugui paskolino batus ir jam negrąžino, negalės eiti su mumis į Derby, nors jis valgyt labiau nori, negu mes, — patiškinio Pranciulis, Kvaraciejui net pajudodus po to, kai išgirdo koldūnus ir vyną.

— Da čia bėdos nėra, štai paskolinsiu savo šliures, — tarė ponas, pasivertęs storame portfelyje ir išėmęs medžiaginius pusbačius. — Tik man turėsi atneštį kontora...

Ponas nuėjo su Pranciuliu, įsakęs Kvaraciejui sekti iš pakos neartčiau, kaip per dvylika sieksnių atsilikus, nes nors ir jis dabar buvo padoriai apsiavęs, bet kostiumas niekam netiko, nakvojus po karklynu.

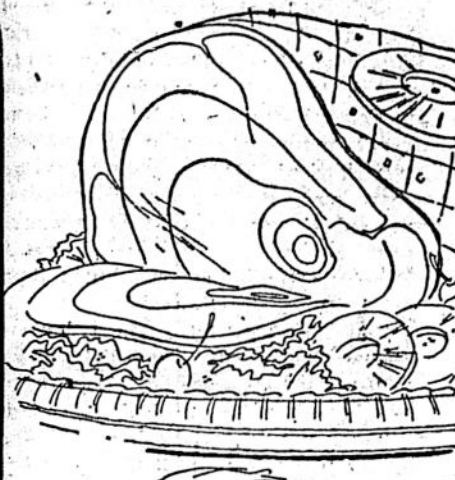
Pažintis su skęstančiu ponu Pranciulio gyvenime turėjo patvaresnės įtakos, negu tie pietūs Derby valgykloje su koldūnais ir vaisių vynu, tačiau tuo tarpu pasitenkinimą pabrėžė, jog Vrankos gauja, dirbdama mieste sode, mažiau laimėjo tą dieną, negu mūsų herojus, beįsėdamas Karmelitu maudyklėse.

(Romaną leidžia "Gabija")

Tikrai viskas iš gero skonio

Stroh's alus stiklinė su jūsų mėgiamiausiu maistu yra gero skonio suderinimas ir kitiems sunkus perviršinti. Stroh's alus turi nepaprastai puikų skonį ir atsargų paruošimą, ateinantį tikrai iš 2000 laipsnių liepsnos gaminimo. Joks kitas Amerikos alus nėra gaminamas šiuo būdu. Pirkite Stroh's alus dėžė šiandien.

SKONIS
joks kitas alus negali
prilygti

Amerikos vienintelis
alus ugnim gamintas
2000 laipsnių.

Jums patiks

Stroh's

jis yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

Šiltos ir praktiškos
DOVANOS

VYRAMS

Pardavimas!

VYRŲ 5.95 ir 8.95

ORLONO MEGZTINIAI

Vyrų 5.95 Orlo
BE RANKOVIŲ
megztiniai

2.99

Vyrų 8.95
ILGŲ RANKOVIŲ
Užsivelkami megztiniai

4.99

Minkšti ir patogūs 100% garsaus Du Pont Orlo! Populiarus be rankovių stilius. Tą patį megztinį ir patys jie nori nusipirkti! Maži, vidutiniai ir dideli. Lengvai plauunami. Pasirinkimas iš šviesios mėlynos, šviesios žalios, šviesios pilkos, geltonos ir rausvos spalvos. Puikusia dovana! Maži nevienodumai.

Puikios rūšies Orlo užsivelkamas megztinis. Ilgos rankovės. V-kaklas. Labai maži nevienodumai. Pasirinkimas iš šviesios mėlynos, šviesios žalios, šviesios pilkos, geltonos, rausvos ir kiek rausvos spalvos. Maži, vidutiniai ir dideli.

The May Co's Basement Men's Furnishings Department

STUDENTU ŽODIS

Nr. 27

Redaguoja: L. Griškelytė, Vyt. Kavolis ir R. Mieželis.

Red. adresas: Mr. Vyt. Kavolis, Wm. James Hall 106, Harvard University, Cambridge 38, Mass.

Nr. 27

Kas gali, melskimės

Norėjome Kalėdų progą parasyti apie taiką — juk Kalėdos Lietuvoje buvo Taikos šventė, — bet ir šia progą tesuradome žodžių pakartoti savąjį kovos įsipareigojimą. Kol nebus Lietuva laisva, taikos nepažinsime.

Tačiau ar įmanoma metų metais be poilsio kovoti? Kur surasti tokiai kovai jėgų? Kūrybai juk reikalinga taika, ir tik jina sukaupta jėgas. Mes tos taikos įsitikinsime savyje — lietuviškoje bendruomenėje. Juo intensyvesnė kova prieš bolševizmą, juo nuosirdesnės taikos esame reikalingi tarp savęs. Ir kad tą taiką panaudotume kūrybai, jos ypač reikia tarp jų, kurie turi daug jėgų.

Studentijoje jau esame atsiekę daugiau bendruomeninės taikos, nei jos mūsų visuomenėje. Ideologiniai skirtumai yra praradę savo ašmenis, ir — iš dalies dėl menko interesavimo savo pačių dogmomis — įvairių sambūrių studentija yra supanašėjusi. Kelioni nedraugiškom visuomeninėm srovėm artimas jaunimas yra jau padavęs rankas ir dabar žvalgosi, kaip tą naująją bičiulybę perdavus vyresniesiems, nepažaidus pamiltųjų tarpusavio neapykantų.

Yra, tiesa, likę asmeninių kampų, kurie, jeigu perprošios išprovokuoja susidūrimus. Tačiau ne tokius bausius, kaip atrodė, nes asmeniniai ryšiai — tarp tų, kurie tarpusavyje pasitiki — jie pasirodė gali būti perpusvalandį išspręsti. Gi nuosąjinių esama abiejose pusėse.

Tikrosios akademinio gyvenimo nelaimės — ir šiuo metu didžioji grėsmė lietuviškajam darbiui — yra žmonių monopolizavimas ir perdėtas tradicionalizmas. Mes negalime negerbti tradicijų, tačiau jos turi būti kam nors tikiosios. Tradicijos buvo sukurtos tam, kad pagelbėtų bendruomenei spręsti jos problemas. Pakitus mūsų aplinkai, pasikeitė ir šios problemos, ir senosios tradicijos nebūtinai ir nevisada yra geriausias atsakymas naujosios problemom.

Mes patys kuriame savo tradicijas. Išpūstą iškilmingumą santykiuose ir kalboje jau pakeitėme paprastu, neformalium, nesvetimu humoru santykiavimui būdu. Suprasdami savo būklę, prisirišėme daugiau darbui. Tokių puošmenų, kaip spagų ir dalies kepuraičių išvis atsiskaičius, kaip nelabai susiderinančių su blaiviu — išskiriamais savitais — ir darbais perkrautais mūsų gyvenimo stiliumi. (Telsingiau: mes pripažįstame kepuraites ir tai, ką jos simbolizuoja — bet tiem dalykam skiriam tik tam tikrą mūsų interesų dalį; mes įmatome ir kitą prasmingą sritį, kuriai turime surasti ir surandame kitų jėgų. Mes sukuriame kai ką, kaip priedą prie to, kas turime — kaip priedą, kurio reikalavimas mūsų gyvenimamsai metas).

Savo veikla pradėdame pralaužti tas geležines uždangas, skatinusias visišką izoliavimąsi tarp „vienų“ ir „kitų“. Dalinamės tais pačiais žمونėmis, kadangi negalime nesidalinti, jei nenorime visos veiklos palaikyti. Mėginame tirpdyti ledines užvaras, tradiciškai skatinusias tarpusavį abejingumą ir neapykantą. Vietoje „romantiškų“ Burschenschaft tradicijų imame išsiugdyti blaiviosio, bet šiltesnio žmogiško bendravimo įprotį, kuriame lietuviškumas

viršija grupinius pasiskirstymus ir kuriame vis plačiau prasitęsia džia noras ne atskirai žaisti, o drauge dirbti.

Prieš šį studentijoje augantį sentimentą ežiū pasiausia tūlas, nepajėgias suprasti, kas per dvyli, kad studento visuomenės svajonės nebesiriboja spalvota kepuraitė. Gyvenimas yra pro tūlą priekini žygiuoti pavargę prašvilpęs kaip greitis traukinys ir palikęs jį užpakaly. Nejaucia jis to. Mum, kurie norime dirbti, vis dar bando už svarbiausią dalyką pīriti savo tradicijas — galbūt, gražias, tačiau mūsų gretas ardančias ir mūsų dėmesį nukreipiančias nuo mūsų tikslo. Bet mes niekieno prisiminimų nebrąginame tiek, kiek tai, už ką esame įsipareigoję. Nebesame — net ir prieblandoje mėgstancios pasvajoti mūsų merginos — tiek sentimentalūs: užuot gynę visą, kas buvo, norime taip persiorientuoti, kad savo jėgas galėtume kuo produktyviausiai panaudoti pilkam ir kasdieniam lietuviškajam darbiui. „Vardan Lietuvos, mokėkime atsiskauti tų... papročių ir tradicijų, kurios mums trukdo sėkmingai skinti kelią į laisvą Lietuvą!“ (vyr. skltin. Rom. Keyzs, Draugo rugp. 25 d. nr.).

Ranka ranson su tradicionalistū mūsų visuomeninio gyvenimo „gaivintojų“ gretose žygiuojančių monopolistas. Jei pirmąjį slėgį prankatyva senatvė, tai antrąjį smaugia baime, kuri irgi išplaukia iš susirinkimų — ir iš jo grįžta, stenedami ir išsisėmę trim mėnesiais. Tokie žmonės niekada nepajėgs suvokti, kad kitas gali turėti daugiau jėgų, negu jie. (Bet mes patys esame turėję bendradarbi, kuris sugebėjo 50 val. savaitėje kurenti garo katilą, studijuoti, pirmininkauti vienam studentų skyriui, vadovauti vienam skautų rajonui ir bendradarbiauti STUDENTU ŽODYJE).

Bet ar supras, kas nepajėgia tą, kuris pajėgia? Pamačius, kad kas nors ruošiasi savo jėgas apdalinti tarp kelių interesų ar organizacijų, ta, kuris patisai to nepajėgtų, apima baime, kad nepajėgs ir kitas, ir kad nukentės jo organizacija. Iš baimės jis tą kitą „nusavina“. Jis tampa naktiniu sargu, ir, ginkluotas popierine amunicija, kartu su nerimstamais katinais tamsiomis naktimis blaškosi akligatviais, gaudydamas bendraminėlius, kurie... gal galėtų norėti išėiti pasivaikščioti. Jis nueina tiek toli, kad ima paneigti kito teisę domėtis tuo, kas jam įdomu, ir dirbti ten ir su tais, kur jis randa sau prasmingą kertelę.

Toksaus „monopolistas“, pats stūdamas platėsiams akiračiams jėgų, pagaliau paneigia ir kitam jo žmogiškąją teisę gyventi savą gyvenimu. Galima įsivaizduoti, koklų pasėkų turėtu toksai asmenyblių nusaviniamas, jei jis neliktų vien izoliuotais atvejais mūsų akademinio gyvenimo periferijoje. Pradedant spaudimais, grasinimais, diskriminacijomis, nepatikimųjų registracijos... Darbui skirta energija turėtų būti nukreipta į

LOS ANGELES ŽVALGOSI Į ŽVAIGZDES

Neramu žemėje... A-bombos, H-bombos... pats laikas pasizvalgyti po aplinkines planetas, pasirinkti kokią, patogesnę ir, pasitaikius pirmai tarpplanetinei raketai, spauti...

Su panašiom ir nevisai panašiom mintimis didelis būrys Los Angeles skyriaus kolegų po pirmo žimos letaus pradedančiais žaiztuoti Kalifornijos laukais patraukė į Mt. Palomar observatoriją.

Observatorija yra 130 mylių nuo Los Angeles, 5600 pėdų augstumoje, ant didžiulio granito bloko — 15 mylių ilgumo ir 5 mylių platumo, vadinamo Mount Palomar. Ši observatorija tuo garsi, kad turi didžiausią pasaulyje teleskopą 200 inčų, pavadintą Prof. George Ellery Hale vardu. Teleskopas reprezentuoja vieną iš didžiausių inžinerijos pasiekimų mūsų laikais. Jis svėria, kiek garvėžys, tačiau padarytas su didesniu preciziniu tikslumu negu rankinis laikrodis. Teleskopo sferinis veidrodžio sveria 20 tonų, buvo pradėtas šlifuoti California Institute of Technology 1934 metais ir tik po 11½ metų teleskopo sumatnytojas Prof. Hale pirmą kartą pažvelgė į žvaigždes. Teleskopas atvėrė atstumus dvigubai didesnius, negu iki šiol buvo įmanoma pasiekti, ir gali fotografuoti dar nepavadintus dangaus kūnus net biliono šviesos metų nuotolyje.

Apžiūrėję šią milžinišką pasaulio „akį“ ir šalia esantį muziejų, susimetė kolegos rudens spalvomis pasipuošusiam kalny slėnyje — pagal SŽ redakciją — lapkritinei. Suskambėjo per kalnus jaunatviškas juokas, kad net gyvatė, barškindama uodega, išlindo pasižiūrėti, kas čia

apsykaudęs tarpusavio operaciją, gi išmintingesnįjį (bei, turbūt, jaunesnįjį) išvis ir gal ant visados pasitrauktų į dykumą. Prievarta atstumti ir tuos — kaip jį jau yra atstumusi, — kurie visą jaunystę mylėjo tą idėją, kurios vardu nūnai buvo prievartos griebtasi.

Šiuos pavojus laužiame ne iš pirmo. Žinome vieną kitą izoliuotą šios ligos įsiveisimo atvejį. Kas gali, melskimės, kad jie pasilikty ir vis labiau darytųsi izoliuoti.

tokį triukšmą kelia! Mūsų naršūs kolegos tuojau ją nugalabino ir po trumpų diskusijų nutarė pamirkyti į... šnapšą ir pagalg seną lietuvišką paprotį gydyti susirgusius.

Nors pro didįjį teleskopą pažiopsoti ir negavom, bet iškylą reikia laikyti gerai pavykusia. Kita iškyla numatoma sausio mėnesiui, jei kalnuose įskris sniegas.

Lapkričio 4 d. prof. K. Alminausko pastangomis Lietuvių Studentų Sąjungos Los Angeles skyriaus delegacija, susidedanti iš vicepirmininkų Jurgio Kaminsko ir Jonės Kondratavičiūtės ir sekretorės Liucijos Mačiokaitės, priėmė UCLA politinių mokslų profesorius Graham.

Prof. Graham pasipasakojo išspūdžius iš savo apsilankymu Lietuvoje, kurion, būdamas diplomatinėje tarnyboje, buvo kelis kartus nuvykęs. Džiaugėsi vis didėjančiu studijų jėgų skaičiumi UCLA ir pažadėjo višokeriopą pagalbą Lietuvų Studentų Sąjungos veiklai.

Santaros koncertas

Lapkričio 20 d. New Yorko Santaros skyrius prisistatė lietuviškajai visuomeni, surengdamas šaunų akademinį vakarą — koncertą. Jame su rinktine programa dalyvavo Henrikas Kačinskas, Juzė Augaitytė ir akomponiatorius Al. Mrozinskas. Koncerto programa, kuri buvo pažymėtina daili ir nuotaikinga, susirinkusios publikos buvo labai šiltai sutikta. Vicekonsulas A. Šmitušis ta proga perdavė Lietuvos Generalinio Konsulo J. Budrio sveikinimus, pats tardamas keletą entuziastiškų žodžių, o J. Bilėnas trupai pašnekėjo apie Santaros žvalgas. Nežiūrint baisios tuo metu siautusios audros ir trijų vestuvių, visgi buvo galima tikėtis kiek gausesnį visuomenės dalyvavimo.

Surengiant šį akademinį vakarą ypač daug darbovosi Al. Petrikas, A. Grigaitis, I. Eiduvaitis, A. Ratkelis, A. Špekas, J. Bilėnas, B. Lipnickaitė, D. Belilūnytė, A. Labunaitytė, G. Gudaitytė, N. Maciūnaitė ir kiti New Yorko santaričiai.

Už tokį meniškai ir socialiai — nors ne finansiskai — pavykusį vakarą nekorkiečius tegalima sveikinti. O gal ir visuomenė kada nors pagaliau susikarą ypač daug darbovosi Al. Petrikas, A. Grigaitis, I. Eiduvaitis, A. Ratkelis, A. Špekas, J. Bilėnas, B. Lipnickaitė, D. Belilūnytė, A. Labunaitytė, G. Gudaitytė, N. Maciūnaitė ir kiti New Yorko santaričiai.

CHRISTMAS IS JUST

Around the Corner

Kalėdų senelis jau ruošia pakinktus. Ar jau nutarėt ką padovanoti tai moteriškėl? Padarykit ką nors naujoviško šiais metais. Tegul jos Kalėdos būna SINGER Kalėdos. Jų ne užmirš jėsu už tai.

Pavyzdžiui, ji labai apsidžiaugęs jeigu ras SINGER* FEATHERWEIGHT* pūglutė. Virš miliono šios mašinos savininkų negali klysti. Ji yra populiariausia nešiojama šuvimo mašina visam pasaulyje, nes ji yra svari vertė, bet lengva savori.

\$15.00 DOWN

Pirkit SINGER ir būkit užtikrinti, kad tai geriausia, iš rūšies ir patarnavimo

EASY TERMS

Available At Your

SINGER SEWING CENTER

Pažiūrėkit telefono knygoj artimiausios krautuvės.

AKADEMINIAME PASAULYJE

Gruodžio 11 d. Bostone buvo atidarytas studentų santaričio rengiamas Lietuviškasis Seminaras rytinių pakraščių jaunimui. Atidarymas buvo įspūdingas ir vaizdžia K. Ostrausko paskaita (apie „Kartų dvikova“), ir parodytu įvairių ideologijų studentijos bendradarbiavimu. Vi. Eikinas Seminarą atidarė, o toliau pirmąją sesiją vedė V. Kavolis. Seminarą žodžiu sveikino Taut. Namų, kuriuose seminaras susirenka, vardu Ig. Vilėniškis, gi raštu buvo gauti sveikinimai iš Santaros Garbės Narių pp. A. Devenienės ir J. Bačiūno, bei kitų. Savo pašnekesy — prelegentas visgi daugiau šnekėjo negu skaitė — K. Ostrauskas išryškino vyresnės ir jaunosios kartos skirtumus bei jų santykius, daugiausia išeinant iš politinių ir kultūrinių jėgų susikirtimo taško. Nurodė, dėl ko jaunoji karta skiriasi (ir negali nesiskirti) nuo vyresnės — dėl jos bendrimo sąlygų, patirties, dabartinės aplinkos. Aštirtai pakritikavęs politinių aistrų įsišūbavimą ir net skverbimąsi į kultūros dirvomas, Ostrauskas visgi pasirodė nepraradęs vilties, kad jaunimas šios „paveldimos ligos“ atsisakys — nors kol kas, jo nuomone, dar neatsisakė. Politinio darbo prasmingumas buvo pripažintas, bet visą dėmesį prelegentas nukreipė į kultūrinės veiklos negeroves (iškreiptus reikalavimus meninei kūrybai, netikusią kritiką, Vakarų baime), kurios esančios ryškios vyresnės kartos dalyje. Užbaigdamas, pabrėžė, jog mums reikia: (1) poli-

tinio vieningumo, (2) atskirti politiką nuo kultūros — ir ideologines tendencijas nuo meno kritikos, (3) orientuoti, tačiau kritiškai, į Vakarų pasaulį; (4) kūrybiniame pasauly patriotini aspektą laikyti priemone kūrybai, o ne jos tikslu, ir (5) išryškinti tvirtos, atviros kritikos principą. Kiliosioje diskusijoje išliko visa eilė aktualių klausimų. Buvo gintas politinis veikimas (tačiau politika turėjo mažą draugų, ir tie patys šnekėjo tyliu už kultūrinių), aiškintasi „išėjimo“ tarpautinius vandenius“ klausimas, ir diskutuota šiandieninė veikla. Diskusijoje kalbėjo dr. J. Girnius, R. Mieželis, Ig. Vilėniškis, R. Bričkus, K. Keblinskas, A. Bačiulis ir kt. Per užkandžius, R. Bričkus pasiūlė, prelegentui už kelionę iš Philadelphia, buvo sukrauta 11 dol. Dalyvių būta virš 30.

Sausio 16 d. Lietuviškajame Seminare dr. S. Aleiskaitė-Gimbutienė skaitys apie „Lietuvių tautos kilmę“. Seminaras vyks Taut. Namuose, 484 E. 4th St., prasidės 3:30 val.

Be anksčiau minėtųjų, Seminaro paskaitą apie „Lietuvių minties raidą“ dar skaitys dr. J. Girnius.

Stud. C. Kiliulis pakviestas Bostono skautų vietininkijos organizuojamos skaityklos vedėju. Ši skaitykla bus atidaryta sausio mėn. Tautininkų Namuose ir veiks kiekvieną trečiadienį. Čia jaunimas gaus pasiskaityti lietuviškų knygų, laikraščių, žurnalų, pažaisiti žaidimų. Tai graži priemonė auklėti jaunimą lietuviškoji aplinkoj. (Būtų gerai, jei turintieji jaunimui tinkamas liet. literatūros ar kt. medžiagos, galėtų paaukoti ją bostoniečiams, siųsdami kad ir šiuo adresu: Mr. A. Banevičius, 21 Bowdoin Ave., Dorchester, Mass. S2).

Naujų Metų sutikimus šiemet studentai rengia Chicagoje (Sherry Hotel); visuomenė ypač kviečiama dalyvauti, nes pelnas skiriamas Studentų Šalpos Fondui, Detroito ir Cleavelande.

Gruodžio 11 d. Worcesterio studentai buvo surengę atsisveikinimo vakarą buvusiam savo pirmininkui Arvydui Maciulevičiui, išelšančiam atlikti karinės prievolės.

E. Jasaitis iš Waterbury yra pirmasis lietuvis trentinys, priimtas (šį rudėnį) į West Point karinę akademiją. Pireitais metais jis pasižymėjo kaip futbolistas ir buvo išrinktas į All-City, All-State ir antrąjį All-American rinktines. Žaidžia futbolą ir West Pointe.

Ant. Sulcas iš Maracaibo (Venecueloje) baigė technikos fakultetą, parašydamas disertaciją apie tunelius.

Detroito studentai žada surengti Krėvės minėjimą Vasario 19 d. tenai įvyks sritis studentų suvažiavimas.

Dabartinę „Giedros“ korp. valdybą sudarė Ev. Laučiūtė ir J. Soliūnaitė. Korporacija jungia ateitininkes literatas.

Sausio 8 d. Bostone įvyks korp! Vytis 80 m. sukakties minėjimas. Bostone korporacijai pirminkauja ps. Tadas Naginionis.

Į Studentų Sąjungos užsienio skyrių įtraukti dar Algirdas Marchertas ir Leonas Sabaliūnas. Šį užsienio skyriaus bazės praplėtimą tenka sveikinti. Naujųjų narių užduotis bus rinkti lietuviškaisiais reikalais Amerikos spaudoje pasirodžiusią medžiagą ir, kada reikia, reaguoti. Šiuo metu užsienio skyrius ragina studentus dėkoti sen. Know-

land už jo laikyseną užsienio politikos klausimais (santykiai su kom. Kinija ir pan.).

Gruodžio 10 d. Chicago Lietuvos Studentų Draugijai paskaitą apie „Akademinį jaunimą Lietuvos pogrindyje“ skaitė V. Staneika.

Chicago studentų rengiamas Naujų Metų sutikimas įvyks Sherry Hotel Grand Ballroom, (53 St. at the Lake) su įvairia programa ir europietišku orkestru. Pradžia gruodžio 31 d. 8:30 val. vak. Pelnas skiriamas studentų šalpos fondui. Biletai gaunami pas Chicago studentų draugijos valdybos narius: I. Čepėnaitė, D. Micevičiūtė, N. Macevičių ir A. Kerelj.

A. Melnikas išstatė tris savo darbus rinktinėje Michigano menininkų parodoje, kuri vyks Detroito Meno Institute.

Detroitiškias A. Armalis bendradarbiauja Liet. Enciklopedijoje ekonomiais klausimais.

Detroito akademių skaučių naują valdybą sudaro L. Griškelytė, J. Petrauskaitė, D. Šeputaitė.

Detroito studentų skyrius rengia šaunų N. Metų sutikimą. Vasario mėnesį Detroito įvyks rajoninis studentų suvažiavimas. Jau dabar detroitaiški atlieka suvažiavimo parengiamuosius darbus.

Paskutiniu laiku iš Detroito keli studentai išvyko į Europą baigti medicinos studijas: Burjus ir Italiją, Mileris ir odontologijos daktarė Tamosiūnienė ir Vokietiją.

Gruodžio 5 d. įvyko Bostono studentų susirinkimas. Pirmininkavo V. Strolia, sekretoriavo (ir sekretorėms Bostono skyriaus tradiciškai skiriamas gėles gavo) R. Mieželis. V. Kavolis kalbėjo apie „Tolerantiškumą ir kovą prieš komunizmą“. Pabrėžė, jog mums svarbu išsiugdyti tokių žmonių, kurie savyje jungtų komunizmo grėsmės suvokimą su gilia ištikimybė humanistiškosiom Vakarų vertybėm. J. Špakevičius pravedė įdomų „quizą“ (kurio turinyje galėjo visgi būti ir lietuviškos „medžiagos), kurį laimėjo Pakštys.

J. Česna ir S. Velbasišis Kalėdų progą pasiūte po 5 dol. aukas. Liet. Studentų Santarai, Liet. Stud. Šalpos Fondai, Vasario 16 gimnazijai, prof. M. Biržiškos Fondui — tai tikrai pavyzdys, kaip galima remti švietimo ir akademinę veiklą.

Ps. Alg. Banevičius gruodžio mėn. dalyvavo Gelėžinės Uždanagos skautų vadų posėdyje New Yorke.

J. Ciplijauskaitė McGill universitete Montrealy gavo magistrų laipsnį.

Naujųjų Philadelphia studentų valdybą sudaro Regina Aleknaite, Snieguoelė Jurskytė, Alg. Gečiauskas ir Liūtaveras Jurskis.

Antanas Stakėnas yra Illinois universiteto Chicagoje futbolo komandos kapitonas.

Akademinio sporto klubo „Lituanicos“ krepinio ir tinklinio komandos dalyvauja Urbanio Intramural pirmenybėse. Jėse žaidžia apie 130 komandų, g. lietuvių garbė (tinklinyje) gina Bakaitis, Babickas, B. Zemaitis, A. Zemaitis, Variakojis, Marchertas, Klierė.

Pereitame S2 nr. nelaimingo susipainioje kai kurių neworkiečių pavardės. Turėjo būti: Algis Ratkelis, ne Matkells, A. Prėkeris ne Prekaitis. Nuokriausiųjų atsiprašome.

Mums prisiųstos lapkr. 26-28 dd. Chicagoje įvykusio visuotinio studentų suvažiavimo rezoliucijos, kuriomis: pabrėžiama studentus dėkoti sen. Know-

Dr. Balio laišką paskaičius

Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdyba kartu su Studentų Šalpos Fondu paskelbė ir šiuo metu praveda plataus masto šalpos vajų. Tuo reikalu lietuviams, gyvenantiems šioj šalyj, išsiūsta virš 10.000 laiškų, kiekvienos srovės laikraščiuose tuo reikalu rašyta. Tų darbų rezultatai tačiau paradoksaliai tragiški. Iš viso iki šiol suplaukė tik apie 600 dol. Į studentijos prašymą atsiliėpė mažiau negu vienas procentas tų, į kuriuos buvo kreiptasi. Sunku buvo suprasti lietuvių apatiškumą, tačiau dabar jau pradeda ryškėti nuomonės tuo klausimu. Štai vieną patiekė prof. Dr. Balys, tvirtindamas, kad studentija per daug domėdamasi savo asmeniškais reikalais, užmiršta bendrąją problemą.

Drįstu su gerb. P. Profesoriaus nuomone nesutikti, tikiu, kad jis man už tai atleis. Buvau kiek nustebinatas profesoriaus parinktu kriterijumu vertinti mūsų studentijos darbus. Jis, pavyzdžiui, iš kurio daro išvadą, cituoja savo paskaitų ciklą, kurį iš pustuzinio tą universitetą lankusių lietuvių klausė tik vienas lietuvių kilmės studentas. Nejaugi profesorius tikrai mano, kad mūsų istorijos, literatūros, geografijos etc. paskaitų klausymas yra intensyviausias (gal net vienintelis?) kriterijus įrodyti savo tautinį susipratimą? Skaityčiau tai didele klaida, nes esmėje šis kriterijus turėtų būti daug platesnis.

Mano supratimu pagrindinė klaida, kuri mūsų bendruomenėje itin ryški, tenka skaityti tą reiškinį, kad mes beveik visą savo dėmesį atkreipiame lietuviškumo išlaikymui, užmiršdami antrą puoselėtiną sritį — kovą dėl Lietuvos laisvės. Galutinio išvadose mūsų pastangos išlaikyti save lietuviams pasirodys beprasmes, nes mes laiko įtakoje sunkiai galėsime atsispirti asimiliacijos procesui. Todėl kaip tik pirminį dėmesį turėtumėme skirti kovai dėl Lietuvos laisvės, nes tik laisva Lietuva mūsų pastangas išlikti lietuviams padarys funkciškai prasmingomis. Todėl kaip tik visa mūsų veikla turėtų pirminį dėmesį skirti tai kovai dėl laisvės. nors, savaime suprantama, tautinės gyvybės išlaikymo problema turėtų būti gyldenama lygiagrečiai. Deja, dabartiniu metu laisvės kova rūpinasi reliatyviai mažas tautiečių būrys.

Drįstu suabejoti, kad Lietuvoje studentija itin didelį dėmesį skyrė lituanistiniam auklėjimui. Savaime suprantama, kad nuolatinė tautinė įtaka ir mokyklinis pasiruošimas daugumoje patenkino studentiją ir todėl nebuvo reikalo lankyti lituanistines paskaitas tam, kuris studijavo chemiją ar inžineriją. Šiandien gi tas pats studentas vargiai ar turėtų progos savo tvarkaraštyje įspausti lietuviškų problemų svarstymo kursą. Profesoriaus gerai žino, kad kolegijoje (undergraduate studies) kursų tvarka yra gan sistematizinga ir labai maža galimybė kursų pasirinkti. Iš to ir išplaukia faktas, kad mažai kas

REIKALINGI ATSTOVAI

Skubiai reikalingi Importo firmai atstovai nuolatiniam darbui šioms valstybėms:

- Ohio
- Illinois
- Michigan
- New York
- Pennsylvania

Taip pat reikalingi atstovai ir kitoms JAV valstybėms. Pradedant nuo uždarbis ca. 75.—\$ savaitėje. Suinteresuoti rašo:

ANTANAS PAULAITIS,
23 Romsey St.,
Boston 25, Mass. (52)

VYT. VYGANTAS

tokias paskaitas lankyti, jei jos ir būtų skaitomos. Bet ar tas reiškinys, kad studentija nesidomi lietuviškais reikalais. Drįstu suabejoti, o savo abejojimo pateisinimui norėčiau išskirti keletą faktų.

TAUTINIO SĄMONINGUMO IŠLAIKYMAS

Neseniai kol Kavolio vadovaujama studentų sąjungos studijų komisija paskelbė davinis anketos, kuri nagrinėjo studento ir spaudos klausimą. Iš davinų norėtųsi paminėti tik vieną. 56% anketą atsakiusių studentų (103) skaito mūsų kultūrinį žurnalą "Aidus". Klausimas ar tokia pati proporcija Lietuvoje mokslus baigusiu šį mūsų žurnalą skaito. Draugo romano konkursą laimėjęs A. Landsbergis irgi studentas. Periodinėje spaudoje matome bent tris studentų skyrius; o kiek studentų bendradarbiauja spaudoje - tvarko sporto skyrius, rašo kronikas ir t.t. Lietuvių Enciklopedijos atskirų skyrių redaktorių tarpe turime keletą studentų.

Šiandien vasaros stovyklas visi skaitome kaip efektingiausių priemonę išlaikyti lietuviškumo liepsnelę jauniausioje mūsų kartoje. Tačiau mažai kam žinoma, kad pirmasis empirinis bandymas ar tokios stovyklos pavyks buvo sėkmingai prarastas 2 studentų. Kai kartą jau buvo įrodyta, kad tai imanoma, ši sritis pradėta puoselėti visu intensyviau. Ir šeštadieninėse mokyklose atrasime studentus dėstytojų tarpe. Vienas iš sėkmingiausių lietuviškumo knygų platinotojų Chicagoje irgi studentas.

Idėjinio pasiruošimo bei tautinio pobūdžio klausimų gyvendinimas pacioje skalėje atliekamas ideologinių organizacijų rengiamose studijų dienose, stovyklose. Štai Lietuvių Studentų Santaros išleistas pirmojo suvažiavimo darbų konspektinis aiškiai rodo, kad domimasi ir rūpinamasi lietuviškuoju klausimu. Skautų akademikų pastangos savo narių tarpe ugdyti lietuvišką asmenybę irgi visiems gerai žinomos. Štai New Yorko skautų vietininkijos vadu tapus akademikui tuoj pat suvydėjo organizacinis veikimas. Įsteigtas skautų teatras, atgaivintas oktetas, sueita į kontaktą su skautų tėvais ir t.t. Gi ateitininkai jau nuo 1950 metų kas vasarą ir kas žiemą rengia savo nariams ideologinio pasiruošimo kursus. Kiekvienas skeptikas, pabuvęs dieną stovyklaujančių tarpe, su džiaugsmu pasiklausys gražiai skambančių lietuviškų dainų, susižavės prasmingu partizanų pagerbimu ir susikaupimu. Tačiau mūsų jaunimas ne vien tautiniu sąmoningumu rūpinasi; jie atkreipia dėmesį ir į kovą

dėl Lietuvos Laisvės. Čia informacija yra geriausias ginklas. Kai mūsų politikai daugumoje yra paskendę pataloginio pobūdžio intrigose, jaunimas leidžia biuletenius. Studentų Ateitininkų Sąjungą išleido jau 6 numeris biuletenio anglų kalba. Kad šis darbas prasmingas, rodo jau tas faktas, jog dažnai biuletenyje patiekta žinios yra persispausdinę įtakingi didesnių kraštų laikraščiai. O tai daugumoje 3 asmenų pastangos (Kebninskas ir A. Sužiedelis, paskutiniu metu R. Žukauskaitė). Lietuvių Studentų Sąjunga irgi pradėjo leisti biuletinį. Kol Dundzilos redaguojamas biuletenis daro malonų įspūdį. Jis siuntinėjimas beveik kiekvienam universitetui Amerikoje, žinomųjų užsienio universitetų bibliotekoms, veikėjams, studentų organizacijoms. Užmegstas kontaktas su eile studentų organizacijų įvairiuose kraštuose.

AKADEMINIAME PASAULYJE

(Atkelta iš 5-to pusl.)

Sunku objektyviai tą darbą įvertinti tiems, kurie prie jo prisideda, bet drąsiai galima pasidžiaugti studentija, kad ji bent dirba, bent bando informuoti pasaulį apie mūsų vargus ir mūsų tragediją.

Zodinė informacija yra kitas ginklas, kuriuo studentija naudojasi. Kiek mūsų tarpe yra akademikų, kurie išnaudodami visas progas kelia Lietuvos tragedijos klausimą viešumon, kalba tuo klausimu susirinkimuose, skaito paskaitas ir t.t. Jų čia negalime išvardinti, nes jų skaičius siekia šimtus.

Reprezentacinis aspektas mūsų akademiniam jaunime irgi prisideda, prie kovos dėl laisvės. Geri pažymiai, vykęs elgesys pasirodymai parengimų metu ir eilė kitų panašių reiškinų rodo kad ir šioj srityj studentija nesnaudžia. Ar nemalonu matyti savo tautiečio pavardę iškaltr geriausių studentų lentelėje (pav. R. Miezėlis, Illinois uni versitetas)? Ar negalime di džiūoti vien A pažymiais inži neriją baigusiu? Gi šie jaunuoliai ne vien mokslu domėjos — jiems lietuviška veikla tiek pat svarbi.

Tokių pavyzdžių mes galėtume išvardinti daugybę. Pakaks šių. Vargu ar profesorius tvirtinimas, kad studentija yra savais rūpesčiais domisi, yra tikslus. Niekas nedrįsta sakyti kad ir studentijos tarpe nėra tokių, kurie lietuvišką bendruomenę naudojami tik tiek, kiek ji jiems patiems naudinga; jie tačiau sudaro mažumą.

Nežinau tad ar profesorius išvada studentų neremti yra labai logiška ir esmėje teisinga. Gal jis vėgisi pakeis savo nuomonę ir vienos darbo valandos uždarbį pasiųs studentų šalpos fondui.

Ta pačia proga tačiau norėčiau išskirti dar vieną priežastį dėl kurios tariamai neaukojama. Tai tas nelemtas srovų besąlyginis susiskirstymas. Štai Chicagoje šiuo metu vyrauja gandai, kad šį vajų, paskelbė ateitininkai, norėdami savo narius sušelpiti. Daugelis, tuo pretekstu vadovaudamiesi, savo aukos neaišcia. Iš kitos pusės vėl paminėti tvirtina, kad šios aukos eina kitų srovų jaunimui ir kodėl tad prisidėti prie vajuos. Ir tokiu būdu nei viena, nei kita, nei trečia srovė neremia vajuos. O kas nukenčia: tik tas studentas, kuris tikrai reikalingas pašalpos, kuris tikrai vargsta — kuris nori tęsti mokslą, bet to negali, nes stokoja lėšų.

Fondas yra bendras: jį sudaro visų srovų žmonės; jis veikia panašiu principu kaip mūsų BALFas. Pinigai nemetomi; skirstomos pašalpos, kurias reikia grąžinti. Norima sukelti pakankamai pinigų sumą, kuri pastuoli nuolat galėtų būti dalinama pašalpos reikalingiems lietuviams studentams. Turėkime bent i uputį pasitikėjimo bendraisiais darbais. Dar nėra vėlu aukoti — studentų šalpos fondas mielai laukia aukų.

Šiomis mintimis, kurios spontaniškai iškilo paskaičius prof. Dr. Balio laišką, norėta tik vieno: parodyti visai lietuvių bendruomenei, kad mūsų akademinis jaunimas nepamiršta tautinių reikalų, jais domisi ir darbuojasi. Gi reikalui atėjus, kreipiama į tą lietuvišką bendruomenę su prašymu — nejaugi ji bus tiek apatiška ir tą prašymą besąlyginiai atmes? Kaip priedą drįstu prijungti šalpos fondo adresą — ką su juo reikia daryti, žino kiekvienas.

Lithuanian Students Fund
Ac. No. 11787
c/o Chicago Sav. & Loan Ass.
6234 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

mausio visuotinio suvažiavimo proga reikės suderinti su Illinois Not-for-Profit Corporations Act, pagal kurį Sąjunga įregistruota. Būtent, reikės į įstatus įskatimai įrašyti dabartinę visuotinių suvažiavimų šaukimo tvarka, nes šio įsakmaus išsakymo reikalauja minėtas aktas).

NAUJI METAI CHICAGOJE!

Atvykę į Chicago studentų rengiamąjį Naujųjų Metų sutikimo balių, Jūs būsite nustebinami Sherry Hotel viešbučio salės puošnumu, europietiško žanro Don Fernando orkestru, vaišėmis, specialiu viešbučio personalo aptarnavimu bei ypatingai spalvingu baliaus pajvairinimu. Dalyvių skaičius labai ribotas, todėl nedelsdami įsigykite pakvietimus, kreipdamiesi pas A. KERELJ, 6844 S. Green St., Chicago, bei pas kitus Chicago stud. valdybos narius.

Plėnas skiriamas Liet. Studentų Šalpos Fondui. Nar.

Studentų susirinkimas

vyko stud. Vidos Kasperavičiūnės namuose. Susirinko beveik visi skyriaus nariai, Matėsi ir teletas clevelandiečių studentų, grįžusių namo atostogų iš kitų universitetų.

Susirinkimo metu skyriaus vicepirmininkas padarė pranešimą apie senesnią įvykusį Studentų Sąjungos suvažiavimą Chicagoje ir jo metu pasirodžiusias kai kurias negeroves. Po diskusijų susirinkimas išreiškė vieną nuomonę, jog Clevelando skyrius ir toliau dirbs bendrą darbą, kuris iki šiol jo veikloje buvo pabrėžiamas. Malonu buvo suvažiavime konstatuoti, jog Clevelando skyrius yra vienas iš geriausių.

Skyriaus pirmininkas referavo apie Naujų Metų sutikimo reikalus ir ta proga aptarta daug įvairių smulkmenų. Valdyba padėkojo už narių pastangas prof. M. Biržiškai remti vajuos metu, kuris davė 145.50 dol. Kalbėta taip pat ir įvairiais kitais reikalais.

Lietuvių Studentų Sąjunga šiuo metu kreipia didelį dėmesį į mūsų tautinių reikalų propagandą svetimtaučių tarpe. Ji turi savo užsienio skyrių, kuris tuo rūpinasi ir šiuo metu yra išleidęs gražų ir vertingą leidinį anglų kalba, pavadintą Lituanus. Tas biuletenis išeis reguliariai ir stengsis supažindinti angliškai kalbantį pasaulį su Lietuvos reikalais. Clevelando studentai platina tą biuletinį universitetų bibliotekų, profesorių bei amerikiečių visuomenės tarpe. Taip pat stengiamasi reaguoti į įvairias nepalankias Lietuvai žinutes amerikiečių spaudoje bei įvairiais kitais būdais dirbti naudingą lietuvišką darbą.

GERIAUSIOS

rašomos mašinėlės pasauly yra ROYAL. Produkcija 3000 parai. Keilioniškos rašomos mašinėlės net su 88 ženklais. Raidynas patogiai išdėstytas normaliu — Pica, ar su smulkintu — Elite šriftais, tinka rašyti visomis kalbomis iš kart. Geriausia dovana artimiesiems, nes ja rašys visą gyvenimą. Vienintelės pasauly mašinėlės su visada naujaisiais ir sensaciškiausiais išradimais. Jau 300 mašinėlių, vien lietuvišku raidynu, išsiuntinėju užsakantiems. Pranešė savo adresą dykai gausite amulkičiausias informacijas ir prospektus per:

J. L. GIEDRAITIS, 1632 BROAD ST., HARTFORD 6, CONN.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

DON McCULLAGH CHEVROLET CO.

1258 E. 105 ST NEAR SUPERIOR

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday
RETAIL CLERKS COUNCIL

C. B. DUNLAP, SEC'Y
2424 EUCLID AVENUE.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
QUA BUICK, INC.

SEE THE BEAUTIFUL 1955 BUICKS
10250 SHAKER BLVD. RA 1-6000

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

WESTERN & SOUTHERN LIFE INSURANCE CO.

G. R. DICUCCIO, MGR.
EUCLID & GREEN SHOPPING CENTER
18233 Euclid Ave. KE 1-5775

NAUJI MODELIAI

Koerting radijo aparatų su visais patobulinimais. Lengvai ir ma Europa. Turi visas bangas. Yra ir su patefonais.

Atstovas: S. Grabliauskas,
5 Thomas Park,
So. Boston, Mass.
Clevelando atstovas
A. Johansonas — 7616 Decker Ave.
UT 1-3465
Reikalingi atstovai visuose didesniuose miestuose.
Rašyti S. Grabliauskui.

NAUJI MODELIAI
Imperial radijo aparatų. Drauge patefonas ir baras. Visos bangos. Nepaprastai gražūs.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

THE NEWEST IDEA IN AUTOMOBILES THE 1955 RAMBLER

AMERICA'S SMARTEST CAR FOR TOWN AND TRAVEL, AND YOU GET UP TO 30 MILES A GALLON

NOW YOU CAN OWN A COMPLETELY AIR CONDITIONED RAMBLER FOR LESS THAN THE PRICE OF AN ORDINARY CAR

FORD & PAE NASH, INC.
6816 SUPERIOR AVE. EN 1-4505

Clevelande ir apylinkėse

Dr. V. L. Ramanauskas ir šeima sveikina visus gimnaziistus, draugus, pažįstamus ir visus pacientus Kalėdų ir Naujų Metų proga. Vietoje asmeniškų sveikinimų aukoja \$15.00 Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje.

Aldona Stempuzienė antradienį, gruodžio 21 dieną, kalėdinę programą per WEWS televizijos stotį giedoja B. Budriūno Maldą ir Gounod Ave Maria. Dainininkė buvo apsirengusi tautiniu kostiumu. Šį penktadienį, gruodžio 24 dieną 9 val. ryto per tą pačią televizijos stotį Aldona Stempuzienė dalyvaus kalėdinių apeigų vaidinime, kurį paruošė Cafarelli operos studija.

Juzė Kristolaitytė-Daugėlienė pirmą Kalėdų dieną dainuos per radijo stotį WGAR 4:30 val. Tuo metu pasirodys įvairių tautybių atviviai.

Kalėdų Eglutė Vyskupo Motiejaus Valančiaus vardo lituanistinės mokyklos Kalėdų Eglutė ruošia 1955 m. sausio 2 d. (sekmadienį) 2 val. po pietų šv. Jurgio parapijos salėje. Įdomią Kalėdų Eglutės programą atliks patys mokiniai, o visus jaunuosius dovanėlėmis apdalinus Kalėdų Senelis. Dvanėlės bus pritaikytos pagal amžių. Tėvai, kurie nori savo vaikams suteikti bent truputėlį

džiaugsmo, turėtų atvesti į šią Kalėdų Eglutę. Bilietus reikia iš anksto įsigyti pas mokytojus, Tėvų Komiteto narius bei Spaudos Kioske. Jų kaina 1 dol., o už jį vaikučiai gaus dovanėlių iš Kalėdų Senelio. Visi — maži ir dideli — kviečiami į Kalėdų Eglutę.

Kun. A. Sabaliauskas, selektietis vienmetis, iki gruodžio mėn. 26 d. bus Naujosios Parapijos bažnyčioje ir talkins kun. Angelaičiui.

V. Alseika vietoje kalėdinių sveikinimų Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje paaukoko 5 dol.

Naujų Metų sutikimas Naujų Metų sutikimas žada būti įdomus ir linksmas. Įvyks Tasty Shop Restaurant salėje (11-me augšte), įėjimas 10550 Euclid Ave. Stalai bus pilni valgių ir gėrimų, gros gera kapela, bus įdomi programa, įvairių linksmybių, veiks geras bufetas.

Programą praves Vytautas Raulinaitis, o įvairiais skanumynais rūpinasi O. Jokūbaitė. Kvietimus galima gauti bei status rezervuoti pas Rimvydą Minkūną, 953 Maud Ave., EN 1-5029 ir pas Vytautą Kamanitą, 1323 Russell Rd., UT 1-4227. Pavienius kvietimus galima įsigyti Dirvoje ir Spaudos Kioske. Jų kaina 4 dol.

Visi maloniai kviečiami pas studentus, kur 9 val. vakaro prasidės balius. Tęsis net iki kitų metų 4 val. ryto.

Naujų metų sutikimas Naujojo parapijos

36-toji Moterų Sąjungos kuopa kviečia visus atsilankyti į Naujų Metų sutikimo pobūvį, ruošiamą Naujosios parapijos salėje. Gros puikus orkestras. Pigus bufetas su šaltais užkandžiais ir šilta vakariene. Pradžią 7 val. vakaro. Įėjimas nemokamai. (52)

Em. Skujenieks persikėlė į savo namus — 1361 E. 85 St., Cleveland 6, Ohio. Telef. SW 5-4233.

Lietuvių Bankas gruodžio mėn. 24 d. (penktadienį) bus atidarytas nuo 9:30 val. iki 2:30 val. p. piet. Vakare, kaip kiekvieną penktadienį, nebus atidarytas.

Sk. Tėvų Komiteto ruoštas "Nauji žmonės" vakaras dėl įvairių priežasčių nukeliamas į vasario mėn. 12 d. Vasario mėn. 13 d. 11:30 val. šaukiamas visuotinis skautų tėvų susirinkimas.

"Čiurlionio" rėmėjai Buve clevelandiečiai Ona ir Balys Mulioliai, išsikėlę į Chitcagą ir ten įsigiję "Rockwell Club" 3957 So. Rockwell St. restorane, lapkričio mėn. 14 d. "Čiurlionio" ausamblio koncerto proga Chicagoje, įteikė ansambliui \$20 čekį ir abu įstojo į ansamblio rėmėjų eiles.

Tigro kavinė praneša, kad švenčių metu programa įvyks šia tvarka: Gruodžio 25 d. muzika ir šokiai (Kalėdų pobūvis). Gruodžio 31 d. Naujų Metų sutikimas su programa. Sausio 1 d. muzika ir šokiai. Groja tai progai pritaikintas orkestras. Pageidaujantiems stalų kaimo rezervuoti iš anksto tel.: EN 1-9865.

Reikalingas kambarys vienai moteriai. Šaukti po 8 val. vakaro. SK 1-9524 (52)

Išnuomojamas butas 4½ kambarių, 2 miegamieji. Dėl sąlygų teirautis: UL 1-2596

Išnuomojamas kambarys vienam asmeniui, lietuvių šeimoje. Graži ir patogiai vieta: 1212 E. 87 St.

Išnuomojamas kambarys vienam asmeniui. Arti susisiekimo, patogus įėjimas, galima naudotis virtuve. 1361 E. 85 St., tel. SW 5-4233. Skambinti vakarais. (52)

SLA 136 kuopos SLA 136 kuopos susirinkimas įvyks sausio mėn. 2 d. 11 val. Liet. salėje.

Šunų laikytojams John J. Carney, County Auditor praneša, kad jie turi išsiimti 1955 m. leidimus. Leidimas kaštuoja \$2.00. Leidimus reikia išsiimti iki 1955 m. sausio 20 d. Leidimai išduodami Court House arba daugumai lietuvių artimiausioje vietoje — 10638 St. Clair. 1954 m. apskrityje buvo registruota daugiau kaip 70,000 šunų.

REMONTO DARBAI Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. RICKUS-RICKEVICIUS Tel. HE 2-0683 1505 Addison Rd.

Vincas Degutis, Rūtos sald. platintojas parduoda saldainius urmu ir detaliai. Adr.: 1397 E. 95 St., Cleveland, Ohio, tel.: SW 1-2181.

ELEKTROS DARBAI Lietuviai elektrikai atlieka elektros instaliacijos ir remonto darbus. Šaukite GL 1-1996 kasdien po 4 val. vakare. Darbai valdžios įstaigų pripažįstami.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave., Cleveland 3, Ohio Tel.: EX 1-0376

RADIO — TV TAISYMAS AMURCO.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS Darbas garantuotas. Šaukti kiekvieną laiką 8008 Clark Ave. Telef.: OL 1-1790 (30)

KAS UZSISAKĖ DIRVĄ — TAS IŠSIGAILĖJO!

Baldus, šaldytuvus, skalbimo mašinas, indus, televizijos - radijo aparatus, laikrodžius, papuošalus, frankius, žaislus ir daug kitų gaminių galima pirkti iš urmo sandėlių specialiai žema kaina per

BALTIC Supply Company Dėl informacijų skambinti kasdien telef. KE 1-0210, arba trečiadieniais nuo 7 iki 9 v. p. p. kreiptis į Baltic atstovą "Dirvos" namuose 1272 E. 71 (jeiti iš įvažiavimo). Pasinaudokite Baltic patarnavimu pirkdami Kalėdų dovanas.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE Nebrangios gėlių vestuvėms, laidotuvėms ir kitiems reikalams. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai.

Didelis KALĖDINIŲ ATVIRUČIŲ pasirinkimas ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS 6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Visų rūšių apdraudos reikalais kreipkitės į mane **AUTOMASINŲ — UGNIES — NELAIMIŲ — GYVYBES SMIGEL INSURANCE AGENCY** Felix F. Smigel EX 1-9239

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba randa tampa sunalkinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja aptraudos kompanijos pirm, ne už lėmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS 609 Society for Saving Bld. Telef.: MAIN 1-1773. Rezidencija: PENINSULA 252

JUOZAS KAMAITIS

atidarė NAUJŲ BATŲ PARDUOTUVĘ ir taisymo dirbtuvę 1389 East 65 Str. (kampus Wade Park ir 65 St.) Telef. HE 2-2615 Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Naujų batų ir pataisymo kainos daug žemesnės negu kitur. Neatideliokit, ateiokit į mano krautuvę ir įsitikinkit. Jūs būsit patenkinti. (52)

JŪS NORIT BŪTI GRAŽIOS

Lietuvaitės ALVINOS PAULIENĖS **SUPERIOR BEAUTY SHOP** 7013 Superior, tel. UT 1-1932 Puikūs veido masažai, antakių dažymas, plaukų dažymas, pusmetiniai. Darbas garantuotas.

PIX BEVERAGE

15 rūšių alaus — visoki gairiantieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas) Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Nemokamas pristatymas. Atdara ir trečiadieniais iki 1 val. 6903 Superior Ave. EX 1-3311

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Svarcas 7015 Wade Park Ave. Telef. HE 2-1236 **AUTOMASINŲ TASYMAS** Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.5 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobilui. Dideli papiginimai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms. Kreipkitės į J. S. AUTO SERVICE

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Lietuvių Bankas šį penktadienį — gruodžio mėn. 24 d. atidarytas nuo 9:30 iki 2:30 val.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N. 6712 Euperior Ave. HE 1-2498 Cleveland, Ohio

GERESNIŲ NAMŲ STATYTOJAI — VISUOMET ĮSTATO MONCRIEF

Šildymą ir oro vėsinimą THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS, JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas. 7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai. Įvairus valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežiamam orkestrui 731 E. 185 ST. KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE. Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvių Klubą ir nuolat lankyti svetainėje. Penktadieniais specialūs parengimai. Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBBS. Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko 7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

SUOPIS FURNITURE

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui **ZEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS** 629 East 185 St. IV 6-0400 Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio OFISU TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIA: PENINSULA 2521 Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-Insurance reikaluose. Sutaisau paskolas pirmo morkectio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui Della E. Jakubs & William J. Jakubs Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 25 mctai simpatingo ir rinto, patarnavimo 6621 Edna Avenue ENdicott 1-1743

Visiems Tautinės Sąjungos nariams ir visiems Clevelando lietaviams, SV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA, geriausius sveikinimus ir linkėjimus siunčia Tautinės Sąjungos Clevelando Skyriaus Valdyba

Linksmų šv. Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų linki Clevelando Lietuvių Radijo Klubas Klausykites Kūčių vakaro transliacijos penktadienį, gruodžio 24 d., 7:30 val. vak. per WDOK radijo stotį.

RAY NAUSNERIS visiems klientams ir pažįstamiems siunčia geriausius šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų sveikinimus. UL 1-3919 LI 1-9216 11809 St. Clair Avenue

Visus savo klientus ir Clevelando lietuvius šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina Victor Banionis ir šeima

JUOZAS BALTRUS-BALTRUSAITIS, daug metų buvęs rūbų parduotuvės vedėju Superior Avenue, sveikina šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga draugus ir pažįstamus kartu pranešdamas, kad dabar dirba asistentu-vedėju Richmon Bros. rūbų krautuvėje (22470 Lake Shore Blvd., Euclid, Ohio).

PAULINA MOZURAITIS Farm Bureau Insurance Co. agentas, sveikina visus clevelandiečius šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga. Nuosirdžiausia mano padėka visiems, kurie tik kreipites apdraudos reikalais. Telef.: LO 1-7795

DIRVA THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Pirmininkų konsolidacija

V. RASTENIS

Kaip toj komedijoj apie Pūkiu pinigus: žiūri senis Pūkis pro langą ir laukia pažadėto raudono žiburėlio — zenklo seniui į "naują gyvenimą" leistas, bet vis — "jokio raudono žiburio!" Ir mūsų visuomenė, bent toji dalis, kuriai dar nepabodo domėtis mūsų "augštąja" politika, laukia laukia prieš trejus metus iškilmingai pažadėtos konsolidacijos aplink Vliko vėliavą, ir vis — jokios konsolidacijos...

Kai Vlikas kadaį smarkiai smarkiai prabilo apie konsolidaciją, atrodė, kad bus siekiama tikrai visą užsieniuose organizuotąją, Lietuvos nepriklausomybės siekimui pritariančią visuomenę taip sujungti Vliko "pastogėj", kad jokiū būdu niekas nebelyktų "už durų". Bet štai, per tuos trejus metus kas gi pasikeitė? Išsijungė iš Vliko Lietuvių Fronto grupė, įsijungė mažlietuvių, ir tuo visa konsolidacija pasibaigė.

Tiesa, Vliko "tėvai", atseit, Vliką sudarančiųjų grupių centrai dar ir šiais metais pakartoję deklaraciją, kad Vlikas turi siekti visuomenės konsolidacijos. Bet kaip siekia?

Stai koks atsakymas. Vilniečių Sąjunga ofėcialiai padavė pareiškimą norinti dalyvauti Vlike. Jau prieš gerus tris ketvirčius metų. Tautininkų ir laisvės kovotojų atstovams reikalaujant, klausimas buvo įtrauktas į "tėvų" pasitarimų dienotvarkę. Dviejuose pasitarimuose tas reikalas jau buvo dienotvarkė, bet vis atsidarė...

Ir tie pareiškimai svarbesni reikalai: tam valanda, tam trys, tam penkios, o "tam mažlietuviui ir nebeteko". Jei šiandien įvyktų "tėvų" susirinkimas, tas klausimas turėtų būti pirmasis dienotvarkės punktas, bet greičiausia jis negalėtų būti svarstomas, kadangi... pareiškimo originalas tebegulys kažkur pas Vliko pirmininką (jei iš viso jis ten dar yra) ir nėra kas drįstų tą pareiš-

kimą iš jo gauti bei padėti ant Vliką sudarančiųjų grupių pasitarimo stalo.

Tą klausimą įrašant į dienotvarkę, paskirų grupių atstovai jau kiek ir prasitarė savo nuomonę naujų ar Vlike buvusių grupių įjungimo reikalui. Tik dvi grupės siūlė, kad, jeigu Vlikas deklaruoja konsolidacijos siekimą, tai turėtų atverti duris ir kviešti visas atitinkamai kvalifikuotas grupes ateiti, įsijungti. Dvi ar daugiau pasisakė — ne, Vlikas negali "žemintis": jei kas nori, tegu prašosi, svarsitysime — jei 4 5 mūsų pritaras, tegu įeina. Dar kiti tylėjo, neviešai prasitarė, kad jie gal ir nieko prieš neturėtų, bet pa-lauksia, pažiūrėsia, kurlink nuotaiikos krypta... Vadinasi, jei matysis, kad susidaro palanki dauguma, tai parems, jei ne, tai neis prieš vėją... Kažkas tokį nusistatymą pavadino pilotišku rankų nusiplovimu.

Dėl tų vilniečių sąjungos atvirai niekas nenori prieš pasisakyti, bet vis abejojimams kelia, panašius, kaip ir dėl mažlietuvių: girdi, čia tai jau būtų aiškus teritorinis principas ir t.t., ir t.t. Gerai J. Cicėnas sako: o kodėl gi pas lenkus "Zjednoczenie Polakow Ziem Wschodnich" turi vietą lenkų politiniuose centruose, kodėl ten "teritorinis principas" ne tip nėra kliūtis, bet greičiau paskatinimas šio-kio pobūdžio junginį įtraukti?

O yra dar ir kitas kandidatas. Jei Vliko Pirmininkas nesuklydo, jau du ar daugiau pareiški-mų padavęs. Ir tie pareiškimai lig šiol neišvydo to stalo, ant kurio jie turėtų būti padėti. Jie, berods, net senesni, kaip vilniečių. Tai Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio.

Tie pareiškimai iš Vliko raštines neišeina, bet užtat iš tos raštines neseniai pasklido spaudę antra, kiek perredaguota tūlo, iš Gestapo archyvų sukompiliuoto, pamfletu laida.

Kažkas kadaise prašęs iš Ges-

tapo pinigų Smetonos valdžiai Lietuvoj nuverstai. Gestapas nedavė tiek, kad nuverstų, bet lyg ir davęs, kad galėtų bent kiek patriukšmauti. Tai štai dabar atsidarė tos valdžios "užtarėjai": tą nusikaltimą prieš Lietuvos valdžią prikerė vienienis faktiškai nieko bendra su anuo nusidėjimu neturėjusiems — juos išmetė iš Vliko, dabar tą pačią nuodėmę kergia įpėdintys tės keliu kitiems, kad būtų priežastis neįsileisti... Tai vadinasi konsolidacija.

Kas iš tikrųjų pinigų iš Gestapo prašė, to niekas tikrai nežino. Net ir pamfletų autoriai to nemoka pasakyti. Tik viena galima numanyti, kad tai būta tais laikais, kai prasidėjusių sukrėtimų aplinkoj Klaipėdoje susidarė vadinamasis "Bendras žygis". Kad kažkas iš tų "žygininkų" turėjo skelbiamuose Gestapo raštuose minimus kontaktus, tų raštų turinys gana aiškiai rodo. Kas — nežinia. Ar kiti "žygininkai" apie tuos kontaktus žinojo — irgi sunku pasakyti. Bet, jeigu jau kokią organizaciją būtų galima su tuo dalyku kaip nors surišti, tai, atrodo, tik tą "žygi". O kas buvo tamsa žygyje? Ar žinomas bent vienas iš grupės, kuri buvo tuo pačiu pagrindu išstumta iš Vliko? Ar žinomas bent vienas iš LAS, kurio tuo pačiu pagrindu nenorima įsileisti? Turbūt reikėtų ilgai ir, nesėkmingai įlėškoti.

Bet užtat nereikia ilgai įlėškoti vienos iš ryškiausiai anuo metu "žygininkų" tarpe pozavusių figūrų. Tai pati figūra ir šiandien tebėra Vliko aplinkoj: buvo net Vlike, paskui išėjusi aplinkui sukinejosi, dabar jau vėl jame, tiesa, ne nario, tik pareigūno funkcijose, tačiau ne betkokiū pareigūno: iš Tėvynės atbėgėlių globotojo.

Na, tai jeigu pinigų iš Gestapo prašymas sudaro pagrindo ką nors iš Vliko šalinti ar ko jį įsileisti, tai ką gi šiandien iš tikrųjų reikėtų iš ten varyti? Taigi, kai šitai vyksta "konsolidacija", tai nenuostabu, jei nemaža kas į besiprašančius Vlikan šiandien jau ima žiūrėti su šypsenele, kuri reiškia: nieko

is to, vyruciai, nebus; o, pagaliau, ar ir verta...

Jokio žiburėlio... Bet ne visai. Tam tikra konsolidacija vyksta: Pereitę penktadienį šį kontinentą pasiekė žinia, kad bėnt jau dabartinės Vliko valdžios padėtis sukon-soliduota: šešias balsais panaikintas Vliko statuto straipsnis, kuris Vliko ir Vykdomosios Tarybos pirmininkų pareigose buvimą laiką apriboja kalendoriniais metais. Vadinasi, valdžia gali likti savo vietoje nuo šiol jau neribotam laikui. Kas ir buvo numatyta jau bene prieš trejetą mėnesių...

New Yorke kažkas tarėsi, kažką projektavo, numatė šio-kias tokias reformėles, numatė, nors palengvėle, kai ką pertvarkyti... Bet tenai kaip kirviu nukirto — ir ką jūs j tai pasakysit?

Kas ne kas, o pirmininkų pozicijos formaliai (ar teisėtai, už-kitas klausimas) sukonso-liduo-tos.

Ar tikrai tvirtai — gal po kiek laiko pamatysim.

Balsas malonus, bet klatingas...

Iš mano atsiminimų

J. GUDAUSKIS

Prieš Tarybų Rusijos revoliucijos šventę visą savaitę mane kankino juoda mintis, kad būsiu sumintas, apie ką rašiau ir savo žmonai. Bet, štai, jau eina į galą pirmoji tų švenčių diena, o aš laisvas ir keliauju iš Raseinių į Kauną aplankyti savo šeimos.

Jau ties Vilkija sutemo, bet Kauno kryptimi greit pasirodė raudona pašvaistė, kuri darėsi vis ryškesnė besitartinant prie Kauno.

Spalvų žinovai sako, kad raudona spalva esanti simbolis galybės, didybės, drąsos. Gal jie teisūs. Juk raudona spalva puošia monarchai, kardinolai, generolai. Tačiau, kai nuo Raudondvario augštumos išvydau Kauno miestą skendėjantį raudonų šviesų jūroj, turiu prisipažinti, man pasidarė nejuoku, nors savo gyvenime buvau matęs visokių vaizdų.

Autobusas, persirites per Vilkijos tiltą, pasuko į dešinę, Nemuno kryptimi, ir paskui važiavo panemuniu iki pat Kar-melity. Čia išlipau ir pėsčias drožiau iki Zemaičių 12, t. y. iki savo buto.

Žydų minia, pasipylusi iš Dar-žo Rūmų, buvo taip tirštai užplūdusi Vytauto Prospektą, kad man teko sukti ir eiti Trakų gatve.

Buvau laimingas pasiekęs savo sėlmą ir jaukiai praleidau vakarą.

Sekandį dieną apie 11 val. mane, telefonu, prabilo malonus moters balselis. Jos pavardės man klausęs nepagavau. Pasiteiravusi ar žaduo grįšti į Rasei-nius, prašė nuvežti mokytojai siuntinėli, kurį buvo pasiryžusi pristatyti pati ir prašė jos palaikyti.

Sutikau: Laukiu. Už pusvalandžio pasigirdo durų skambutis. Pasitiki eipų pats su mintimi, kad dabar pamatysiu tą moterį, kurios toks malonus balsas. Ir

is to, vyruciai, nebus; o, pagaliau, ar ir verta...

Jokio žiburėlio...

is to, vyruciai, nebus; o, pagaliau, ar ir verta...

is to, vyruciai, nebus; o, pagaliau, ar ir verta...

atidarau plačiai duris. Bet kokia apgaulė! Prieš mane keturi vyrai su atstatytais į mane pistoletais. Pasigirsta:

— Rankas augstyn! Ginklą turi?

— Ne, neturiu. Čia pat seka kišenių krata, o vyriausias amžiumi man pakiaša prokuroro jam (Paleckiu) duotą įsakymą padaryti kratą mano bute ir mane suminti.

Tuo pat esu laikomas sumintas ir pašodintas kabinete ant tachtos. Čia buvo surinkti ir visi namiškiai: abi dukros, uošvė, svainė, tarnaitė ir viešnia. Mūsų sargyboj atsisotojo jauniausias iš visų, lietuvis.

Žydas su burlioku tuoj movė į kitus kambarius be jokio pašalinio liudytojo, o Paleckis pristatė prie mano rašomojo stalo ir knygu spintos.

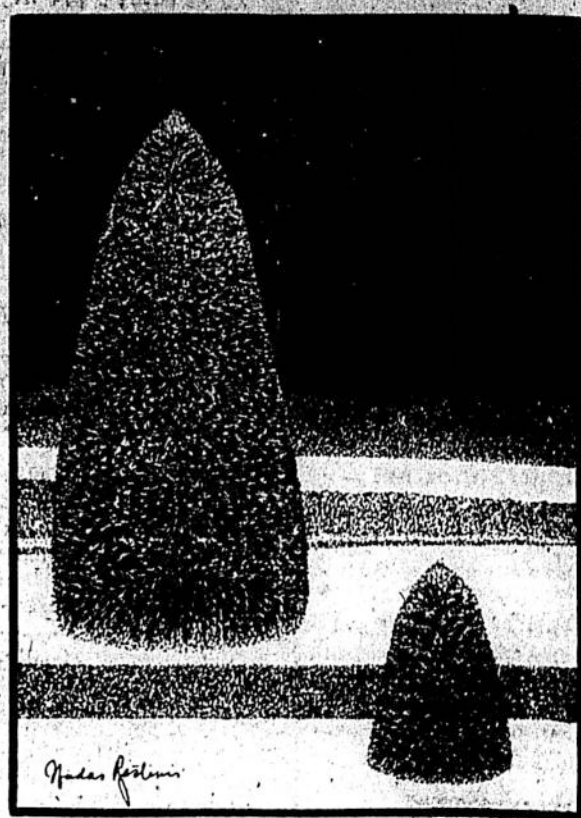
Paleckį domino stalčiuose rasti laišakai, dokumentai, fotografijos, mano rankraščiai. Aptikęs mano teisių mokslų baigimo diplomą drauge su nuorašais, orielmity. Čia išlipau ir pėsčias drožiau iki Zemaičių 12, t. y. iki savo buto.

Išvartęs visus laiškus, fotografijas, metrikus ir mano rašinius, griebsis tikrinti knygas. Pirmiausia kibo už storųjų, o paskui ir už kitų. Iš visų knygu jam, matomai, "patiko" Nikolajaus Berdiajevo "Filosofija neravenstva" ir ją paėmė.

Tuo momentu ir žydas su burlioku atnešė Paleckiu suradę eileraštį. Eileraštis surašytas Stalino "garbe", bet paklaustas abi dukros užsigynė. (Vėlavu paaikšėjo, kad viena diktavo, antra rašė). Paleckis tą eileraštį padėjo prie mano rašinių, bet aš ne tik neprotestavau, dargi džiaugiaus, kad jiems neatėjo į galvą mintis paimti abiejų dukterų braižą, surašyti joms protokolą ir jas suminti.

Netrukus žydas pristatė Paleckiu duktės Atenės knygutę. Aš pastebėjau, kad Atenei toji knygutė labai brangi, nes joj įvygė jau daug, kai brangių užrašų. Užprotestavau, kad prie mano bylos jungiama duktės knygutė. Paleckis susimąstė, o paskui tą knygutę įteikė patikrinti mūsų sargybiniui, o tas vyrukas pirštą pervertė du kartus ir atidavė dukrai, man susišypsodamas. Kada ir aš jam susišypsodau, jis man pasiūlė papietauti. Girdi, bus stipriau. (Mat, jo žinota, kad Saugumo Rūmų rūsio kalikiniai nepietauja). Man pareiškusi, kad nėra kam paruošti, jis tada leido tarnaitėi eiti į virtuvę ir paruošti.

Pietų buvau nuvestas į valgomąjį. Man valgant, jis įspėjo neimti su savimi brangių daiktų, nes kalėjime jie gali dingti. Be to, nurodė, kas kalėjime bus reikalinga ir ką leidžiama pasiimti. Žiūrėdamas tada į tą jauną vyruką, pagalvojau, kad leninizmas su stalinizmu dar jame nebūvo užmušęs žmoniškumą. Jaučiau, kad krata eina į galvą, kuri tęsiasi jau ketvirtą valandą, bet mano žmonos nėra. Ji

KUČIU VAKARAS

Naktis graži, naktis šalta; Gamta kaip nuotaka balta. Liepsnoja, mirga žvaigždynai; Minutės dyla amžinai. Rytoj Kalėdos sužibės — Varpai ir vynstikliai skambės.

Nadas Rastenis

DRY CLEANING Sunnymede

1791 E. 11 ST. MA 1-9546

Dry Cleaning pagerinimai įgalina duoti jums kiljintams, patenkinti, kokio jūs norėt. Aš faktų šiuolaikams leido fabriko tarnautojams juos panaudoti, kadangi tik sulibandytū būdai yra nedrasis praditi ir mėsai įsinau juos libandytū su kiljintų drabužiais. Mes per metus patyrimo ir bandymų gerai žinome, kaip atgauti iš jūsų drabužiais. Per metus surinktos šios supalindino mus su įvairiomis medžiagų ypatybėmis ir chemikalių veikimu. Mes norime perduoti tai patyrimą mūsų kiljintui atliekamam geru patarnavimu.

Trans-Season Fabrics "SUEDE"

LABIAUSIAI SAUGOJAMA MEDŽIAGA TRIJU DIENŲ SUEDE PATARNAVIMAS MŪSŲ IMONEJE FURS VELVETS CORDUROY TWEEDS JERSEYS

Atsargiai išvalomi žmonių, kurie gerai pažįsta visas medžiagas.

VAKARINIAI DRABUŽIAI

Pulkiai sutvarkomi — tūkstanti kuruojamas

VIENAS MEGŽTINIS ISVALOMAS IR SULYGINAMAS DOVANAI

METORISKŲ KAINOS	VYRIŲ KAINOS
Suits \$1.10	Suits \$1.00
Knit Suits \$1.50	Trousers \$0.50
Plain Dress 1.00	Sport Coats \$0.65
Skirts 50c & up	Outer Jackets \$0.60 & up
Houses 50c & up	Top Coats \$1.00 & up
Shirts 50c & up	Sweaters \$0.50
Shirts 50c & up	Sport Coats \$1.50
Full Length \$1.00	Sport Shirts \$0.50
Coats \$1.00	Sweater \$0.50
Jackets 50c & up	Coat Lining \$0.50
Robes \$1.00 up	Scarfs \$0.35

1791 E. 11 ST. MA 1-9546

Švarko nuotraukos The Richman Brothers Co.

KALĖDOS IR NAUJI METAI...

LIEMOS laikas, kada bene daugiausia visi pajuntame savyje vasarišką šilumą... Tarp Kalėdų ir Naujų Metų tėra tik kelios dienos, bet kiekvieną iš mūsų jos pripildo naujomis savotiškais mintimis, užkrečia savotiškais nuotaikomis. Atsimindami Tą, kuris gimė Betliejuje, mes pajuntame linkėjimo prasmę: taika ir ramybė pasaulyje geros valios žmonėms... Atsimindami, kad vėl vieni metai nuslinko į amžių glūdumas ir drauge padidino našat ant mūsų pečių, mes ryžtamės su nauja gyvybe, tikėjimu ir viltimi sutikti Naujuosius Metus, ir visiems linkime naujų, laimingesnių Metų...

Sveikinu visus draugus ir pažįstamus su šiomis Kalėdomis ir Naujaisiais Metais, iš širdies linkėdamas asmeniškos laimės Jūsų šeimose, draugijoje, organizacijose. Ir taip pat linkiu, kad ateinantieji metai Jums leistų pasidžiaugti, jog pastangos, kurias sudėjote, siekdami savo augštųjų idealų, nenuėitų veltui...

Sveikinu visus Amerikos lietuvius patriotus ir draugus už vandenynų, linkėdamas, kad per ateinančius metus mes nepavargtume, bet dvigubai sustiprėtume tautinio darbo dirvoje. Džiaugdamiesi ramios gerovės gyvenimu Amerikoje, mes ne mažiau džiaugsimės, kai gerovės ir laisvės dienos nušvys ir mūsų tėvynei Lietuvai. Prie šių linkėjimų jungiasi mano generolas — Marijona Bachunas...

J. J. BACHUNAS,

Tabor Farm,

Sodus, Michigan

Mielam sambūriėčiui

ANDRIUI MACKEVIČIUI IR ŠEIMAI,

jo tėvui mirus, gilią užuojautą reiškia

Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris Clevelande

Mieliems kolėgoms

STEPONUI IR ANDRIUI MACKEVICIAMS,

jų mielam tėvui mirus, gilią užuojautą reiškia

Vytautas Abraitis.

PETS OF ALL KINDS

PETS

PARAKEETS, CANARIES TROPICAL FISH GOLD FISH DOGS

FAMILY PET SHOP

One of Cleveland's Most Fully Stocked Shops

WE BREED OUR OWN BIRDS

Birds, Fish, For Inspection

Let Your Family Meet Ours

Week Days 9-7 P.M., Fridays 9-9 P.M.

7915 St. Clair EX 1-7252